

ZBOG ČEGA SU (I DA LI OPRAVDANO) OSJETNO POVEĆANA IZDVAJANJA IZ OSOBNIH DOHODAKA

(NE)RAZLOŽAN UTEG NA PLĀCE

Svako daljnje povećanje izdvajanja, toga moramo biti svjesni u Šibeniku, dovest će do samo novih već i sezonskih radnika što ima negativne razvojne, socijalne i brojne društvene posljedice.

...nog intenziteta zapošljavanja ne
Stranica 4.

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXIX
BROJ 1378

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 8. ožujka 1990.

CIJENA
3 DINARA

ČEMU POVRATAK U NEKO PROHUJALO DOBA

DEMOKRATSKE
REFORMSKE
PREINAKE

Današnje reforme temelje se na demokratskim polmanjima preobražaja društva, dakle, jednom prirodnom evolutivnom prijelazu u novu kvalitetu. Li takvim previranjima i prijetomima jedni gube, a drugi dobivaju. Prema tome, nezaobilazno se javljuju najmanje dvije političke, ideološke struje — reformatorska i konzervativna. To je upravo slika današnjeg "čemua" u nas — u svakoj radnoj organizaciji, mjesnoj zajednici, republici i na razini savezne države

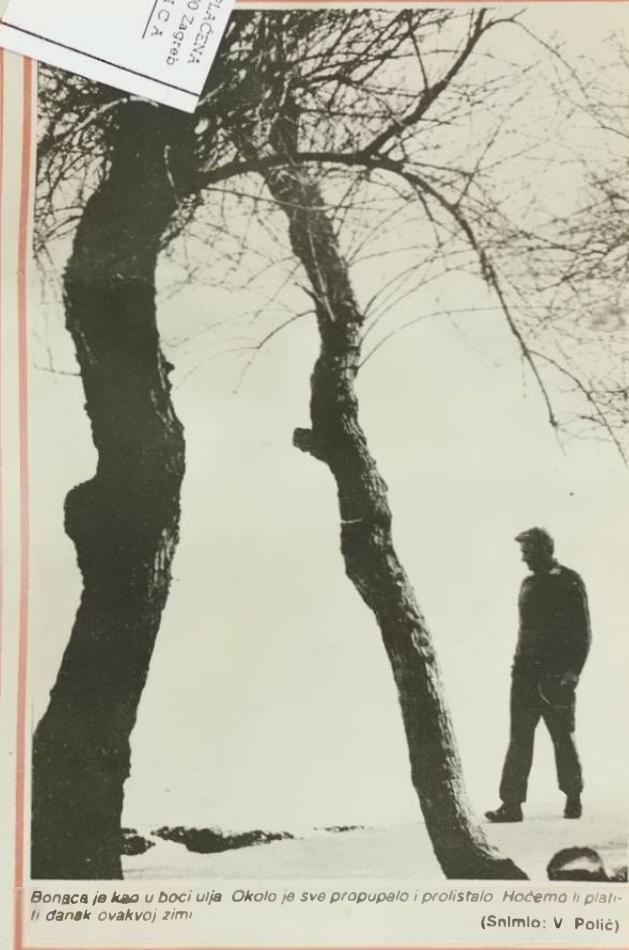
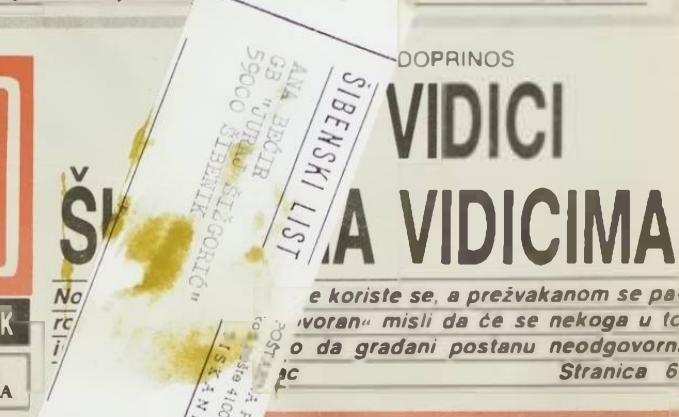
Stranica 3.

PROGRAMSKA ORIENTACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA — SAVEZA
SOCIJALISTA HRVATSKE. OPĆINSKA ORGANIZACIJA ŠIBENIK

SLOBODOM I SOCIJALNOM SIGURNOŠĆU DO BLAGOSTANJA I SREĆE

Svi su ljudi slobodni i jednaki u pravima bez obzira na nacionalnu, vjersku, rasnu, socijalnu, spolnu i ideološku razliku. Granica slobode političkog udruživanja zakonska je zabrana djelovanja organizacija koje raspiruju nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili zagovaraju nasilno rušenje ustavnog poretku. Izvorni suverenitet federalnih jedinica zasnovan je na trajnom i neotudivom pravu naroda na samoopredjeljenje do otcjepljenja ili udruživanja s drugim narodima

Stranice 8. i 9.

Bonaca je kao u boci ulja. Okolo je sve propulalo i prolitalo. Hoćemo li platiti danak ovakvoj zimi?

(Snimio: V. Polić)

PORTRET ŽENE: DAFINKA VEĆERINA NASILJE SE NE DOGAĐA DRUGIMA

Statistika pokazuje da najveći broj žena strada od ruke shodnijeg, bivseg ili budućeg bračnog druga, i to u vlastitoj obzi. Iza zidova vlastitog doma, iz kojih se vrapči obično ne čuju. Je li zaista vrijeme za S.O.S.

STRANICA 13.

CESTITAMO DAN ŽENA

NA GOVORNICI:

**Roko IVANDA,
PREDSJEDNIK OPĆINSKOG SIN-
DIKALNOG VIJEĆA ŠIBENIK**

ntenzivirao čemo suradnju s onima kojih je orijentacija slična našoj, a to, konkretno znači da se u svojim programima zalaže za oslobodenje kreativnih snaga našeg društva, za rad sposobnosti i znanja. Boni čemo se praviti izvještajno-minimuma a za život doslojan čovjek. Nemamo rezona biti one druge. Sindikat će pomagati i podržavati svakog ugroženog radnika, njegovo pravo na rad, zaradu, doslojan život, pravo na upravljanje i integraciju, pri tom ne dozvoljavati bilo kakvo šikaniranje. To je, među ostalim, u razgovoru s našom suradnicicom rekao ROKO IVANDA članin čovjek Šibenske općinske sindikalne organizacije.

● Da li ste na prilično vrnuču lošoj? Koliko je ona u ovom trenutku uopće sigurna?

— Programskom orijentacijom i Statutom organizacije naznačena su promjene Sindikata s tim da se ležište sindikalne aktivnosti bežira na gradskim odborima. Ocjjenjeno je, uz to da i teritorijalni princip mora biti zastupljen pa će u tom pogledu Vijeće djelovati kao savez saveza. Tako, da se ne očekuju neke bilne promjene ostati te uglavnom sve ovako kako jest. Međutim, doslovično je ovog trenutka nejasno budući da su i javna rasprava i izborna konferencija ukazale i dale niz primjedbi na programsku orijentaciju i Statut.

Treba naglasiti da se nejasnoće odnose na osnovu rada Sindikata da li bi trebao ubuduće djelovati kao interesna organizacija ili politička stranka. Dilema je, zapravo, niješena upravo tim dokumentima gdje je jasna provaga za interesnu organizaciju borbu za uvjetne radne socijalne sigurnosti plaće. Valja kazati da Sindikat neće izravno sudjelovati u predstojecim izborima kao stranka, ali će biti značajan subjekt pošto će izći, odnosno podržavati, one kandidate i program koji će se poklapati s našim ciljevima i interesima.

● U očekivanju iste, naravno, Republičkog i Saveznog Kongresa sindikata koji bi trebali donijeti konkretnu smjernicu daljnog rada. Sto četa činiti do tada?

— Trenutno prva stvar koja stoji pred novim rukovodstvom je upoznavanje s kompletnom situacijom u unutrašnjosti naše komune, i njenim nosiocima. Drugo, utvrđiti orijentaciju naše sredine, razmišljanja i ujedno animirati strukovne sindikate kako bi im se omogućilo da artikuliraju vlastite ciljeve.

● Možete li imati probleme s finansiranjem s obzirom na to da veliki broj članova otkazuje plaćanje članarine?

— Pa, sigurno je da nastupa jedno međurazdoblje u kojem će biti problema oko finansiranja. U nekakvoj, daljinoj perspektivi ne očekuje se da članstvo bude osnova finansiranja. Tražit će se stabilniji izvor finansiranja kroz marketing, implementiranje postojećih sredstava i kapaciteta.

KORJENITA PROMJENA DOSADAŠNJEG RAZMIŠLJANJA I PONAŠANJA

● Radnička stranica bit će prilično tegobna. Morat će se suočiti i s tehničkim i vlastitim?

— Protiv toga sam da zbog tehničkog razvoja i inovacija nastaju viškovi. Nećemo dozvoliti da radnici ostaju zbog toga na ulici.

Tehničkih viškova mora biti, ali zato se moraju stvarati i nuditi novi programi. Ekonomski višak to je već druga stvar. Prvenstvena uloga sindikata je zaštita radnika, pa čemo se u skladu s tim i ponašati.

● Novina u predstojećem procesu reforme su i kolektivni ugovori?

— Nešto više o njima čemo znati za mjesec dva, a primjenjivat će se kako je predviđano od početka srpnja. Moram naglasiti da je rečelo neologično, to bio je bez ugovora po čeo primjenjivati Zakon o poduzećima, a da bi mogao djelovati ugovoru odnos Sindikat će

morati imati partnera. On se, zasebno ne vidi u privrednim komorama i sva doista dok se ne donese jeana odluka, a za to se zalažemo, o vlasničkim odnosima bit će na snezi, kao i da sada dogovorna a ne tržišna ekonomija.

● Prilično pratište se diglo otoč novog, prilično problematičnog Zakona o Štrajkovima. Čak je i javna rasprava stornirana?

— Prijedlog Zakona nisam još uspio vidjeti. Jasno je da se država ponaša kao država i da se nestošao koliko god se moglo ukoliko dode do Štrajka onemogućiti ga. Sindikat je za to da se prijedlog ponudi i da ova problematika bude regulirana društvenim ugovorima ili Zakonom o radnim odnosima, a ne s posebnim zakonom, ne kao zaštita države i poslodavca. Postajmo opozicija rukovodstvom kadrovima koji bi napokon trebali početi raditi po zakonima tržišne ekonomije. Sindikat nije, ako se to misli, a priori za Štrajk već za jednu socijalnu suradnju, dogovaranje pa ako to zakaže onda će se primjenjivati i Štrajk. Ne mislimo prihvataći diktirane slavova tek ih dogovorom formulirati.

● Za sve te neće transformacije, ubijajući i Sindikat, vrijede druga pravila. Važilo bi promijeniti iz korijena dozadjeđenja razmišljanja i ponašanja. Suglasit ćete se da je u pitanju dugotrajan proces?

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

J.E.

— Da svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese dojčićevih Sindikata, kojih, ocijenjeno je, nije već. Sad su pagledi drugačiji, ili?

— Taj angažman u Sindikatu nije bio na niti države već radničke klase. Tražili su se načini da se ona zaštiti. Bili smo za mjeru koja se nisu mogle sudjeliti državi. Ali, raniji Sindikat je ipak na neki način vodio računa o sistemima, kao takvom. Sada, samo o radniku, a neka država bude u sistemu uz pomoć svojih institucija. Nova vrijeme će sigurno ipak tražiti nove ljudi.

— Da, svakako. Na pitanje koliko će trajati transformacija Bernardo Jurčić posjeti za primjerom poljske -Solidarnosti- i njihovih deset godina. Da bi bio do mjeri čovjeka, a ne države promjene se ne mogu očekivati preko noći. Pa, recimo, da smo i mi štovani,

● Bez obzira na labor za prog čovjeka, bili ste vrlo aktiven i zagovarali ciljeva i interese do

Pozivatelj na razvoj Šd je volontarički i improvizirani, pri čemu su pojedine grupacije, pa i čitav sloj naroda (poljoprivrednici, inteligencija, zanajlije) bili zapostavljeni, a time i blokirani u stvaralaštvu, da bi druge grupacije (profesionalni političari, činovnici, vojnici, policija) izveli nešto bolje, ali ne osobito dobro. Razdoblje koja potiskuje možemo označiti kao razdoblje činovničke, bokrinske diktature.

Nacionalisti koji su prekomjerne okrenuti prošlosti i nepravdama koje su doživljavali u doba nekih carstava, kraljevine i (nad)realnog socijalizma, ne daju niti minimalni prilog u autentičnom oblikovanju nacionalnog identiteta. U kontekstu takve zbilje najrazornije djelovanje sada ima srpski nacionalizam koji ne prihvata dijalog kao isključivo sredstvo rješavanja sporova.

...

Radikalna promjena u ekonomiji i društvenoj strukturi bez izuzetka su popraćena potresima, konflikti i čestim konfrontacijama pojedinih slojeva ili socijalnih grupa u dotičnoj državi. Svaki subjekt i pretendent ne odgovaraće mjesto u konstrukciji snaga ima svoju konceptualnu razloge za novu organizaciju društva. Sve njih određuju u svojoj aktivnosti vodi određeni interes. Kan pokretačka snaga ljudskog djelovanja. Pojedina politička formacija uspijeva u mobilizaciji masa zavisno od loga kakav je koliki je spektar interesa za koji se zalaže ta politika (stranke).

Jugoslavija se nalazi na jednoj od najvećih svojih prekretnica. Ovo vrijeme se može usporediti s onim iz 1945 godine. Međutim ova dva razdoblja su različita, kako po konceptu izgradnje odnosa među ljudima, tako i po metodama upravljanja kolektivnim poslovima. U ratu i posljede rata prevrat je bio revolucionarni, jer se onučarim pokretom stvorilo monarhiju i prevlast velikosrpske buržoazije. Diktaturu kralja Aleksandra zamijenila je diktaturna proletarijata.

Današnje reforme temelje se na demokratskim poimanjima preobrazbe društva, dokle, jednom približnom evolucijskom prelasku u novu kvalitetu. U takvim prevratima i prelomima, jedni gube, a drugi dobivaju. Prema tome, nezadobitno se javlja najmanje dvije političke, ideološke struje — reformatorska i konzervativna. To je upravo slika današnjeg stanja u nas — u svakoj rednoj organizaciji, mješavoj zajednici, općini, republičkoj i na razini savezne države.

Pozivatelj na razvoj Šd je volontarički i improvizirski, pri čemu su pojedine grupacije, pa i čitav sloj naroda (poljoprivrednici, inteligencija, zanajlije) bili zapostavljeni, a time i blokirani u stvaralaštvu, da bi druge grupacije (profesionalni političari, činovnici, vojnici, policija) izveli nešto bolje, ali ne osobito dobro. Razdoblje koja potiskuje možemo označiti kao razdoblje činovničke, bokrinske diktature.

Svi traže nešto novo

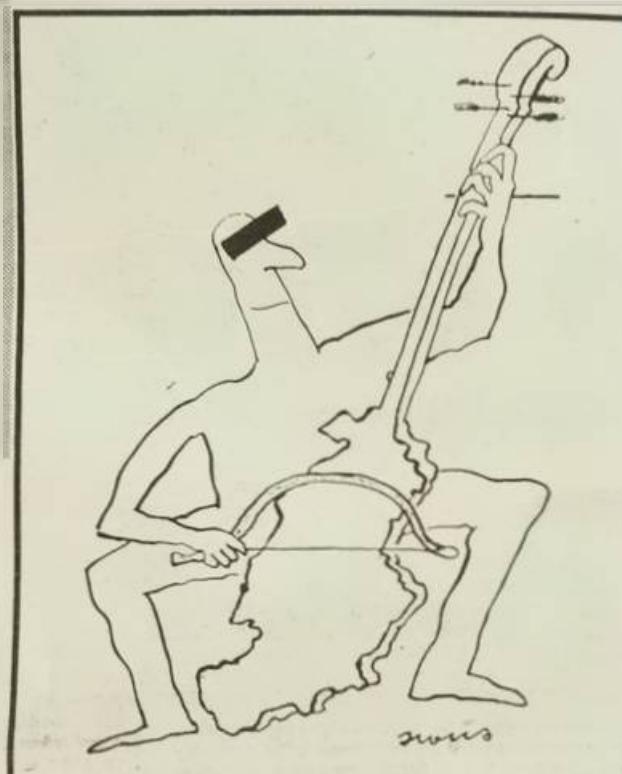
Verbalno, svu subjekte, slojeve, grupacije i jedinice opredjeljuju se za novo. To je i stvarno moguće da svi traže nešto novo. Jedni kvalitativno nova, objektivizirane, pravedne odnose u zajednici zasnovane na demokraciji i tržnoj privredi. Drugi (generalna grupacija) strana iskoristili su nove odnose svoje dominacije, jer stare metode vlasti više ne mogu opstati. To svakako vidi vravno, bez posjedovanja narodne opće i političke naobrazbe. Dijagnozu stanja u Jugoslaviji najbolje oslikavaju inozemni javni mediji. Naječić zanimanje za nešto zemljom pokazuje javnost u zemljama koje nam žele pomoći u ekonomskom pogledu, kako bismo prevladali opću kružu. Razumljivo je da vanjska upozorenja i kritike negiraju ili prešućuju proizvodači permanentne nestabilnosti u Jugoslaviji. Konzervativne snage u svim sredinama, ali je gotovo nešvatljivo da i savezni organi jednako postupaju. S nama se bavi Kongres SAD, Evropski parlament, Helsinski federacija o ljudskim pravima KESS a i mnogi drugi forumi. Njihove ocjene o militantnoj politici srpskog rukovodstva na Kosovu u taj republici i stvaranju međusobnog nepovjerenja i nestabilnosti u državi, poklapaju se s mišljenjima mnogih foruma i alternativnih pokreta u nas. Ortodoksnost — konzervativne vode još nisu službeno proglašene istini za volju postojala je jedna

RAZMIŠLJANJA NA TRASI DEMOKRATSKIH REFORMSKIH PREINAKA

ČEMU POVRATAK U NEKO PROHUVJALO DOBA

POSUDENA
KARIKATURA

PAŠKO

Plše:
Boris KALE

za stanje na Kosovu i u Jugoslaviji. Slučajući Miloševića, čovjek stječe dojem da se kroz tunel vremena vratio u neko prošlo doba. — El País Madrid

Odzvonilo starim dominacijama

Stara dominacija nema se moći više održati ni na novim oblicima i osnovama. Tri su evidentna faktora na kojima se gradi odnosno pokušava graditi horizonta za statis quo nacije: ideologija i prostor.

Istno definirana klasa — the new class (nova klasa), o kojoj je M. Dilas u svojoj poznatoj knjizi došao tekao

U SSSR-u ipak je u nešto deformiranom ali nadređenom položaju egzistirala ruska nacija. Ostale nacije su postojale latentno prizvano kao -mlade sestre- (ili hrića) najbrojnije nacije bez svog kulturnog, gospodarskog, prostornog i političkog identiteta. Komuniste, kao prudiona ruka sovjetske (ruske) dominacije u odnosima među komunističkim partijama, znala je uklizivati na hegemonizam srpske nacije u Kraljevini

bila prisutno i kada osnivanja nacionalnih KP uzimajući kao jedan od argumenta to da su Srbi nješto nacionalo planje. U jednoj takvoj ideologijalnoj Srbiji se je nedovoljno htjelo svojom gospodarskom problematikom, razvojem kulturnom i organizacijom državne vlasti. Prema tomu, aktualni srpski nacionalizam dijelom izvire i iz nedovoljne deliniranosti svoga vlastitog birača ali i iz nosiljke za prošlim vremenima.

Hrvatski, slovenski i makedonski nacionalizam umnogome podstavljuju na onaj što ga nazivamo u Armeniji, Azerbejdžanu, Gruziji i približnici zemljama. Svi ti nacionalizmi inspirirani su srpskom ideologijom i politikom. Dakle, u jednom našem nacionalizmu ne bi se moglo negirati svaku i najmanju osnovu. Nacionalni jedinstvo, diferencijacija, pravodjene neprijatelje i permanentne priznajene uvanredne stanje vodi očajnički rat za socijal-biološku dominaciju. U tom smislu se i ideologija JNA (i još nekih saveznih institucija) dospije kavi političkim balansiranjem. U Jugoslaviji je najglasnija i najaktujalnija parola — 'Orž le loooova'.

Ideologija koja programski konfrontira narode i svoje gradane nemovno će izgubiti svoj rat. To se može dogoditi na dva načina. Jedan je da pobijedi demokracija preko političkog pluralizma. Drugi je da ortodoksna ideologija dobije krvatu bitku ali izgubi rat. Optasan postojićeg stanja ili neku treću solnicu ne vidimo. Unilarizam najavcu svoju opasnost vidi u novim strankama posebno u onima koje okupljuju brojno članstvo.

Treći faktor na kojemu se kantričiraju još drastičnije izazivi, sadašnje stanje, jest okretanje prošlosti ili odnosno miruvinu. Dušanovom carstvu Samuilovu carstvu Tomislavije u kraljevstvu. U ideološkom i političkom smislu na te halucinacije treba gledati kao na snijeg koji je okopio Brojce se i prebrojavaju žive i grobo

Ali u prošlosti se ipak treba okreći jer historija est magistra vitae. Vjerujemo li da bi etnički sukobi u Jugoslaviji mogli donjeti nešto drugo nego što su donijeli 1941. godine. Pobjedniku lu ne bi hilni.

One civilizacije, države, narodi i kulture koje su se intenzivno neznenstvenim očnjivama bavile sadarsnošću i budućnošću, čije su naprijed istovremeno balkanske države svoj život su gradile na mitovima, pa zato danas u odnosu na razvijene evropske zemlje Jugoslavija se piše kašnjično iz mlađih utopije.

Ideološka zastranjivanja

Pogledajmo našu ideološku zastranjivanja u našoj domovini. Nemali broj pojedinaca s raspalom SKJ vidi

SMS ali ne i na identičnu ulagu ruske nacije

Slijedeći ortodoksnost pristup nacionalnom pitanju, ni druga Jugoslavija nije riješila nacionalno pitanje već ga je zaoštrevala. Ono nije riješeno ni kod srpske nacije koja je imala stanovničku nadmoć (u političkom, upravnom, policijskom i vojnom pogledu) s razloga što svoj identitet nije oblikovala na relevantnim komponentama. Unilateralno totalističko ideološko doktrina Srbiju je u mnogočemu postojala u srođenju s Jugoslavijom. To je, dijelom,

podnose labu temu, letištam, misterij kultovo. Svi su vude i objedavaju način kako stoji ideologije koje preigrađuju da postanu vladajuće i službene romantiziraju slike i slavne prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Romanička tako postaje opijum i sredstvo za uspavljivanje ublažava nje dok odnosno obmanjivanje.

Primijeni u siječnju osobna dohotak za pristup zaposleni u Šibenskoj općini, koji na platnošći dobivaju i pregled izdvajanja iz bruto OD ne ugodno su se iznenadili neglim skokom poreza i doprinos. Stope poreza i doprinosu uz bruto OD u prosincu sa 40,07 posto povećana su u siječnju na 47,54 posto s tendencijom daljnje povećanja stopa poreza iz OD za 0,80 posto i povećanog izdvajanja za kulturu za 0,75 posto. Šibenik će se s ukupnim izdvajanjima iz bruto OD približiti uznosu od gotovo 50 posto.

Tabelarna komparacija kretanja ovih izdvajanja od 1986 do 1990 god pokazuje još veću odstupanja. Primjena u prosincu 1988 godine, kada je još vjenčio Zakon o ograničavanju sredstava za općedruštvene i zajedničke potrebe i kada su neke stope i smanjene zbog istekanih viškova ukupno se iz bruto OD izdvajalo u Šibenu - samo 24,84 posto. Šest mjeseci kasnije izdvajanja su porasla na 27,35 posto, a u ovogodišnjem siječnju iznosi čak 47,54 posto. Što se tiče njihova broja, u prosincu 1988 godine iz bruto OD izdvajalo se deval različitih vrsta poreza i doprinosu u siječnju 1990 već ih ima 16.

Treba ipak napomenuti, povećano izdvajanje nije karakterski samo za općinu Šibenik već i za SR Hrvatsku tako je vrlo teško doći do egzaktnog podatka o prosječnoj stopi u republici jer se izdvajanja razlikuju po općinama, u globalu možemo konstatirati da je svugdje preškočila 40 posto. O čemu se ovdje radi i zašto ovoliko povećanje? Da bismo odgovorili na to pitanje moramo prvo definirati pojam bruto osnovnog dohotka.

posrednu i zajedničku potrošnju na utječe na isplatu čistih osobnih dohodaka. Očito da se ovim zakonom u poljupisu ignorira pojam bruto osobnog dohotka u "eurovskom" smislu jer bi inače bilo koje povećanje poreza i doprinosu iz bruto OD implicite vodilo smanjenju neto osobnih dohodaka što u jugoslavenskoj privredi nije slučaj.

„Useljenje“ novih doprinosi

Naglo povećanje stopa započinje početkom 1989 kada se stopa za mirovinsko invalidsko osiguranje povećava prvo na 15,80 a zatim na 16,70 posto. Od 1. svibnja na platne liste - useljeni se doprinosi (0,30 posto za sredstva solidarnosti u socijalnoj zaštiti), a od 1. kolovoza i izdvajanje 0,82 posto za sredstva solidarnosti za policanje zapošljavanja. Nadalje stopa za zdravstvo povećana je sa 5,80 na 12,70 posto.

Neka mi rade s platon što god očaju

gurno će se morati prijeti na sistem da osnovica i za poreze i doprinosu bude dobit. Kako dobit obračunski predstavlja tek trećinu dohotka, ne može se povući koliko sredstava iz dobiti koliko će se izdvajanjem do sada izvlačilo iz dohotka.

Privreda se „pritska“ kako kome padne na pamet

Očito da je prisjen doprinos na bruto OD bio neizbjegljivo jer da su sva izdvajanja prebačena na dobit porezi i doprinosi pokupili bi svu dobit. U zapadnim zemljama dohit se oporezuje sa pedesetak posto, a hrvi razvoj privrede nemoguće je ukoliko se dobit previše optereći. Prisjenih godina velik dio obaveza zbog zaštite zarada bio je prabačen na dohotak. U Irlandsim uvjetima, međutim ne može biti funkcija države da štiti plaće već svakog mora plaćati i školstvo i zdravstvo i druge potrebe.

Ipak ostaje činjenica da se privreda pritisnula kako kome padne na pamet. Moramo shvatiti da se sve neracionalnosti u zdravstvu, predškolskom odgoju, školstvu i cijeloj zajedničkoj i općoj potrošnji i generalno govorimo SIZ-ovskom načinu finansiranja ne mogu više rješavati prošlim povećanjem stope izdvajanja.

U tom smislu jedan principijalni stav bi sigurno morao glasiti: niko nema pravo, uključujući i Skupštinu općine, privremanim odlukama o povećanju stope izdvajanja dovoditi u piljanje privrednu osnovu iz koja se sve finančira. Stoga je neminovnost okretanje i razmišljanja o prelasku na londonsko finansiranje (uključujući i dijomično finansiranje iz budžeta), provođenje ostrih mjera racionalizacije i tržišna valorizacija pružanja tih usluga. Druga alternativa na postoji, jer nema opravdavanja za opterećivanje privrede iznad njenih mogućnosti. Svako daljnje povećanje izdvajanja toga moramo biti svjesni u Šibenu, dovesti će do smanjenog intenziteta zapošljavanja ne samo novih već i sezonskih radnika. SIZ-ov nesigurna razvojna, socijalna i brojne druge posljedice.

Željko ĐEKOVIC

(NE)RAZLOŽAN UTEG NA PLAĆE

Ukoliko Skupština općine prihvati i dva manja prijedloga za povećanjem poreza iz osobnih dohodaka (0,80 posto) i doprinosu za kulturu (0,75 posto), ukupna izdvajanja iz bruto osobnih dohodaka zaposlenih u općini Šibenik iznosit će 49,09 posto. Prevedeno na praktičniji jezik za svaki dinar neto plaće izdvajat će se oko 97 para za opću i zajedničku potrošnju

Uz ovo stvarno povećanje stope poreza i doprinosu od siječnja ove godine je prema odredbama izmijenjenog republičkog Zakona o finansiranju zajedničkih potroša dio doprinosu iz dohotka prebačen na teret plaće. U cijelosti su preneseni doprinosi za zapošljavanje (0,30 posto) za fizičku kulturu (0,95 posto), te za tehničku kulturu (0,06 posto), a većim dijelom doprinosi za usmjereno obrazovanje (3,40 posto) te za znanost (1,20 posto). Konačan rezultat tih različada je ukupno 16 poreza i doprinosu koji u siječnju u općini Šibenik iznose 47,54 posto. Ukoliko

Skupština općine prihvati i dva novija prijedloga za povećanjem poreza iz OD (0,80 posto) i doprinosu za kulturu (0,75 posto), ukupna izdvajanja iz bruto osobnih dohodaka zaposlenih u općini Šibenik iznosit će 49,09 posto. Prevedeno na praktičniji jezik na svaki dinar neto plaće izdvajat će se oko 97 para za opću i zajedničku potrošnju! No, da ogorčavamo i na piljanje zašto je pet doprinosu prebačeno iz dohotka na bruto OD.

Zbog promjene u privrednom sistemu sada je kao osnovica za poreze propisana dobit, a doprinosi se još ove godine izdvajaju iz dohotka. Si-

AKTUALNA TEMA

Republikum Zaborom je formirao u koristujući sredstava solidarnosti za osiguranje zaštite životnog standarda socijalno ugroženog stanovništva osigurano je da se iz osobnog dohotka zaposlenih u Republici izdvaja 0,3 posto u spomenute svrhe. Sredstva se formiraju u posebnim fondovima od 1. svibnja, a konsle se od 1. siječnja 1989 godine. Konkretno u Šibeniku općini sredstva se izdvajaju na poseban račun SIZ-a socijalne zaštite. O čemu je općinsko uređeno više odlučio Odlukom o socijalnom minimumu i koristenju sredstava solidarnosti za zaštitu socijalno ugroženog stanovništva.

Spojenu odlukom regulira se dobit na naknadu uvelike poslužiti osiguranju prava na zaštitu životnog standarda u visini socijalnog minimuma način kojim sredstava solidarnosti kroz i vode do evendiciju o korisnicima i o koristenju sredstava fonda.

Tako pravo na naknadu za zaštitu životnog standarda ostvaruju građani koji dosegaju socijalne sigurnosti na osnovu minimuma i tekućeg računa, ali po primidima s drugih osnova, kao i domaćinstva koja ne ostvaruju ribakav putnik ili ga ne ostvaruju do utvrdjenog socijalnog minimuma čiji članovi osim kuće i stanu u kojem stanuju nemaju ni višeg

ili drugu obiteljsku kuću ili stan kao poseban dio zgrade ili kuću za odmor.

Izuzetno, pravo na naknadu može ostvariti poljoprivredni domaćinstvo odnosno domaćinstvo samostalnog privrednika koji prema utvrđenju Centra za socijalni rad zbog starosti, invalidnosti ili bolesti svojih članova nije u mogućnosti obavljati njem poljoprivredni odnosno privredni djelatnosti ostvariti prihod od utvrdjenog socijalnog minimuma.

Po istoj Odluci, nema pravo na naknadu i ne smatra se članom domaćinstva radno sposobna, a nezaposlena osoba ukoliko tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva nije u rednoj primjeni kod zajednice za zapošljavanje ili ukolike odnje ponuderi joj posao. Također, pravo na naknadu nema ni radno sposobna, a reže poslera osoba koja živi u zajednici s rod-

iteljima koji prema utvrđenju Centra imaju dovoljne materijalne mogućnosti, tj. ako onih obitelji domaćinstva roditelja, uključujući i redno sposobnu nezaposlenu osobu prelaze iznos zajamčenog osobnog dohotka po članu domaćinstva.

Domaćinstvom se smatra zajednica živila pravredavanja i trošenja planova po roditeljima kojih prema Zakonu o bračku i porodičnim odnosima postoji međusobna obaveza izdržavanja i to u redno uvezeno na uzdržavanje, a što znači da se članom domaćinstva NE smatra punjeljeno radno sposobno, a nezaposleno dijete neovisno o tome da li živi ili ne u zajednici s roditeljima i da li roditelji žive u povoljnim materijalnim prilikama. Takav edrečebom Odluke ekstražalju donosi se ugledajući odnos obiteljske i društvene solidarnosti.

Praktično, pravo na naknadu za soci-

jalni minimum ima domaćinstvo koje ispoljava propisane uvjete i ne ostvarjuje prihode do utvrdjenog minimuma koji u Općini Šibenik za jednočlanino domaćinstvo u prvom tromještegu iznosi 800,00 konveribilnih dinara, koliko i iznosi naknada za socijalni minimum za isto razdoblje kada je radi o jednočlanom domaćinstvu. Naknada za dvočlanino domaćinstvo je 13.200,00 dinara, za tročlanu 17.600,00, za četveročlanu 20.800,00 dok za petoročlanu iznosi 22.800,00 din. Općinska razina socijalnog minimuma nešto je viša od republike razine, jer najniži socijalni minimum prema odluci IV Sabora jest 65 para po republičkom zajamčenog osobnog dohotku što određuje iznos nešto više od 500,00 konvertibilnih dinara.

V se na naknadu utvrđuje se kao razlika između unosa grossnog mesečnog proračuna domaćinstva ostvarenog u prethodnoj mjesecu u odnosu na mjesec u kojem je podnesen zahtjev i u čine iznosa grossnog za otgovarajuće domaćinstvo u učinkovitom razdoblju. Tako u utvrdi se uvisna naknada u skladu s rednim zahtjevima, a učinkovito je preduvjeta provjera u mjesecu

preko kojim je naknada osnovano pravo.

Prema nječima direktorce Centra za socijalni rad protiv Štampe Gruber od 1. srpnja prošle godine da veljeće ove godine 750 domaćinstava u općini je osvojilo pravo na socijalni minimum a od siječnja više od 200 zahtjeva je u postupku rješavanja.

Podnosioci zahtjeva uz sam zahtjev prilažu i potrebne dokumente kojima dočekujuju ujedno za oslavarenje prava, a o kojima ih informira socijalni radnik nadležan za poduzeće stanovanja podnosioca zahtjeva.

O podnesenim zahtjevima odlučuje Centar diskrecijskom ocjenom primjenjujući određene spomenute Zakone. Odluke te Zakona o općem upravnom posluju i Zakona o socijalnoj zaštiti. Postupak se gradi tako da zahtjev Štampe

izuzetno da pokreće Centar po službenoj čujnosti na mjestu i ujedno u potpisom obaveći se da je predana učlanjenim organcima na mjestu.

Nakon što podnosiči ispolje direkcijske uvjete za oslavarenje prava samo prave na naknadu slijedi od prvog dana slijedećeg mjeseca.

Socijalno ugroženi, JAVITE SE!

ralni minimum ima domaćinstvo koje ispoljava propisane uvjete i ne ostvarjuje prihode do utvrdjenog minimuma koji u Općini Šibenik za jednočlanino domaćinstvo u prvom tromještegu iznosi 800,00 konvertibilnih dinara, koliko i iznosi naknada za socijalni minimum za isto razdoblje kada je radi o jednočlanom domaćinstvu. Naknada za dvočlanino domaćinstvo je 13.200,00 dinara, za tročlanu 17.600,00, za četveročlanu 20.800,00 dok za petoročlanu iznosi 22.800,00 din. Općinska razina socijalnog minimuma nešto je viša od republike razine, jer najniži socijalni minimum prema odluci IV Sabora jest 65 para po republičkom zajamčenog osobnog dohotku što određuje iznos nešto više od 500,00 konvertibilnih dinara.

V se na naknadu utvrđuje se kao razlika između unosa grossnog mesečnog proračuna domaćinstva ostvarenog u prethodnoj mjesecu u odnosu na mjesec u kojem je podnesen zahtjev i u čine iznosa grossnog za otgovarajuće domaćinstvo u učinkovitom razdoblju. Tako u utvrdi se uvisna naknada u skladu s rednim zahtjevima, a učinkovito je preduvjeta provjera u mjesecu

N.V.

Budjenje usnulog

Od osnutka Nacionalnog parka "Krka" prije pet godina pa na ovama Skradin je bio zakoćen. Nakon donošenja Prostornog plana Parka u riječnu mjesto iščakuje Generalni i provedbeni urbanistički plan kao temeljne dokumente dajnjeg razvoja Centra Nacionalnog parka, pomalo uplaćen novim (ne)mogućnostima u nedeljnjačnim planovima. Skradin je podnio najviše restrikciju Pero Vuković predsjednik Savjeta Mjesne zajednice kade da se isplatiće čekali.

Nismo protiv marine

Svi se nadaju da Skradin sada može mnogo mirnije dalje, u razvoju. Preši- na podignula sukobom na relaciji ACY - Mjesna zajednica očito se sljega, iako će u povećanju ostati kao sukob u kojem su umjesto argumenata budućnost pokušavali krovili čak i falsifikatori, a u određivanju ponakih prema tome, i -kao puti sukob dviju krčmi. Bez obzira na to mogao se stići dojam da e -zalini koku - neka želja bila prije išli takva epiteza knivo usmjerena razvojem, a da netko drugi, opet, nije htio dozvoliti Skupština Mjesne zajednice zalaže se naime, na programu selektivnog i nautičkog turizma, iako da se postojiče manje na Šin. Zasad je to u suprotnosti s onim što predlaže Prostorni plan Nacionalnog parka, a Pero Vuković govori da se s tim ne bi smjela složiti Uprava kojoj bi osnovna funkcija trebala biti zaštita Argumenti: postojeći skradinski akvatorij s terminalom Nacionalnog parka vrlo brzo bi to područje mogao, neovisno o broju plovila prevoriti u "usko gilo" - jedno od najzagadnijih područja. A sasvim konkretni prijedlog je selekcija uplovljavanja i zadržavanja u marinu po kriterijima dužine broda i naplate ulaznica u Nacionalni park već kod Šibeninskog mosta. Naselektivno uplovljavanje svakako bi uzrokovalo

Donošenjem prostornog plana NP "Krka" otvorile su se konačno mogućnosti da Skradin razvije sve svoje zaprećene mogućnosti

Sebe odnos na vratnici Skradinu zgrada i prostora koji će se koristiti na adekvatan način i za koje nema veljanih ugovora. Da turističke sezone pojaviti će se pojačanje oživljavanju i prezentaciji spomenika kulture (otvaranje muzeja, nastavak arheološkog istraživanja, usredenje nekih kulturno povijesnih zgrada). Jeden od značajnijih poslova očekuje Skradin u premještenju postojećeg parkiranlata na lokaciji sjeverozapadno od Skradina. Tako bi se mjesto pretvorilo u pješačku zonu, a Skradinjani bi u svojim konobama mogli otvarati različite obrte. Do kraja godine trebale bi biti izgrađena i benzinska crpka.

zagodenja većih razmjera. Mjesna zajednica je na stanovništu da se izgradnji terminala za prihvrat brodova treba posebiti posebna pažnja. -Mi nismo protiv marine već protiv njene širenja! Istu opasnost ovdje nama je predstavljao ACY sa svojim namjerama, i Nacionalni park s terminalom Uostalom, ovdje su dolazili nautičari i prije ACY-a i Nacionalnog parka. - U svakom slučaju spor je riješen na opća zadovoljstvo Marina ostaje, ostaju i Skradinjani na radnim mjestima. A prostorni će plan sigurno, kako kaže Vuković, doživjeti promjene u ovome dijelu.

Domicilno poduzeće

Iz napor otkrije izrade Prostornog plana Nacionalnog parka Generalnog i provedbenog plana mesta. Mjesna zajednica Skradin donijela je program rada koji će, kako govore, u velikom dijelu biti ispunjen do kraja godine, ne bude li nesporazuma u održavanju mikro-lokacija za određenu namjenu. Osnivanje poduzeća prije je korak u tome, a baviti će se hotelijerstvom, turizmom i ugostiteljstvom. Trebalo bi zavijeti odmah po donošenju GUP-a i PUP-a, a zadaci Mjesne zajednice u tome su da osigura teren i objekte na svome području kojima bi se koristilo poduzeće. Bit će to dionicarsko društvo, s tim da sve od nabrojenoga budu dionice. Mjesna zajednica koja bi na taj način došla do kvalitetnih sredstava za brigu o komunalnoj infrastrukturom, i općenito, kvaliteti života. Za dionicarstvo već ima nekoliko zainteresiranih poduzeća iz Hrvatske, a kao prvi vidljiv rezultat trebalo bi, do kraja naредne godine biti hotel od 200 ležajeva visoke kategorije, s obzirom na skradinsku usmjerenošću ka selektivnom tu-

nizu (seoski, naučnički, lovni, zdravstveni, promatrački, sportski...). To bi poduzeće, u daljnjem razvoju i programima, a u suradnji s općinom i Mjesnom zajednicom stimuliralo i proizvodnju bioških čiste hrane. Planovi će oznjeli i uvali Rokovac koju je Mjesna zajednica predviđala kao zonu za ograničenu stambenu izgradnju, gdje bi se možda i uvjetovalo da se u istoj kući urede i apartmani za neokomercijalni turizam. Tako bi se Skradinjana stimuliralo da ostanu u mjestu — i postanu bogatiji.

-To su prvi, ali krupni koraci ka jednom mogućem razvoju i izlasku iz nerazvijenosti, govori Vuković. -Skupština Mjesne zajednice učila je ogroman napor u policanju drugačijih konstruktivnih razmišljanja ljudi u mjestu

Nova razmišljanja

Nadam se da će se napor isplati i da će Skradinjani shvaliti da se moraju mijenjati, turistički i domaćinski se dočekati. U prvome redu, trebalo će voditi računa o čistoći mesta, zelenili, o kvaliteti i kategorijama onoga što gostu nude. A vrlo je značajno i to što će ova Mjesna zajednica nastojati primorati sve prisutne u Skradinu na konstruktivne razmišljanje i suradnju u rješavanju zajedničkih problema. Sve to je, pored dosad učinjenog po našem mišljenju, trasišanje i razvoja i načina na koji će oni koji nas naslijediti s manje opterećenja krenuti u ostvarenje svega što ova Mjesna zajednica u svome mandatu ne stigne. Slijedeći je korak dalje, na Skradinjanim

B. PERIŠA
(Snimio: V. Polić)

IZMEĐU CRNOG I RUZICASTOG

Propaganda bi, kao i svi oni koji se direktno bave turizmom, ali i oni o kojima turizam posredno ovise (kao što su proizvođači hrane, kulturne ustanove itd) morala postati cilj zajedničke aktivnosti svih u smislu stvaranja jedinstvenog a ne rascjepkanog konačnog proizvoda, a u tome bi i općinski Turistički savez, umjesto sadašnje uloge -trinaestog praseta-, dobio sasvim drugiciju, koordinirajuću ulogu.

Izuzetno nepovoljna situacija u kojoj se u vijeme na požeščinu nastupa na turističkom tržištu. Općinski turistički savez nalazi i jedan nadiruci optimizam s druge strane, gleda ovo godišnjeg nastupa Šibenske turističke regije na sajmu u Hamburgu obilježavaju ovo predsezonsko razdoblje kada je o turističkoj propagandi riječ. Naravno, između loga nalazi se jedna propagandna običnost i prosječnosti što ju čine pojedinačne, samostalne propagandne akcije turističkih poduzeća s našeg područja za koje se ne može reći ništa novo osim onog što se već nije reklo prošle i prethodnih godina.

Jedino -kvačko- šibenskog tunzama do sada Općinskom turističkom savezu, koji je sve ove godine na raznoraznim sajmovima, domaćim i stranim i u svim ostalim prilikama javljao kao prezentanti sveobuhvatne ponude Šibenske regije pa tako i razbijetali turističkih pilića koji su se pretežno zadovoljavali samostalnim prikuhanjem i čepiranjem u propagandi, ove su godine vezane ruke. Iza njih je već turistički sajam u Hamburgu i Milanu na kojem nisu nastupili a ispred njih su još mnogi sajmovi za koje ne znaju da li će na njima nastupiti. Ruke

im je vezao potpuni nedostatak sredstava (a imaju kažu uz ostalo i ambiciozne planove za obredu nama jako zanimljivog talijanskog, pa i austrijskog tržišta) pa umjesto da propagiraju moraju i dalje čeketi milost općinskih odbornika koji bi trebali odrediti koliko će novca dobiti od ovogodišnje boravišne takse i budući da je to još uvek nepoznacna ne mogu se sada niti zadužiti za sredstva koja će dobiti nakon što ta taksa bude ubrana.

To je jedini odgovor na pitanje o propagandnim akcijama Turističkog saveza — koliko novca toliko i propagandnih melodija! A pošto novca nema — zna se. Na svu sreću uz tu crnu stranu jednog dijela propagandnih aktivnosti i onu prosječnu ili sivu koju vode -samostalci- u spektru turističke propagande Šibenske regije pojavile su se i ružičaste boje. Dogodilo se našlo novo, dobro i poželjno. Riječ je o tome da je konačno nešto na pravu način uspjeo okupiti sve turističke subjekte u općini i njihovu ponudu oblikovati u jedan cijelovit proizvod i takvog ga ponuditi tržištu. Taj subjekt je domaćina agencija -Jadranloursa-. Objekti su neprodani kapaciteti hotelskih kuća na našem području ponuda dvaju nacionalnih parkova te

ponuda privavnog smještaja, a mjesto događaja je nedavno održani turistički Međunarodni sajam u Hamburgu.

Na njemu je, naime, predstavljeno, na posebnom -Jadrantoursovom- štandu dijelom sve ono što gost može naći i dobiti na našem području a -Jadranloursu- je u takvom nastupu na ovom značajnom sajmu pomogao naš čovjek Nijaz Karahasan koji tamo ima turističku agenciju -Nikar Union reisen-. Predstavnici -Jadranlourse- i NP -Krk- i -Kornati-, koji su na Sajmu sudjelovali, kažu da je to bio prvi pogodak u metu, nešto što bi trebalo zajednički nastaviti i dalje. Sakupili su i dosta iskustava vidjevši kako to prave turističke sile rade iako bude i dalje zanimanja za propagandu geslom -zajedno smo jači- nešto bi se ljeđipo za Šibenski tunzam moglo dogoditi, i tek tada bi se moglo govoriti o pravim propagandnim akcijama za što je u Hamburgu napravljen tek prvi korak. Propaganda bi, kao i svi oni koji se izravno bave turizmom, ali i oni o kojima turizam posredno ovise, kao što su prizvo-

dači hrane, kulturne institucije i slični, morala postati cilj zajedničke aktivnosti svih u smislu stvaranja jedinstvenog a ne rascjepkanog konačnog proizvoda, a u tome bi i Općinski turistički savez, umjesto sadašnje uloge trinaestog praseta, dobio sasvim drugiciju, koordinirajuću ulogu.

No, ne zaboravimo! Propaganda u turizmu ne iscrpljuje se ni u kom slučaju u profesionalnom bavljenju njome, nastupima i prezentiranjima na turističkom tržištu. Nedavno provedena anketa među suvremenim nomadima pokazala je, naime, da ih osim prirodnih ljepota i čiste okoline, najviše privlači ljubaznost domaćina, njihov odnos prema gostu. A tu nam dragi domaćini (to se, da ne bude zebune, ne odnosi samo na one koji direktno u turizmu radi) bitka tek predstoji, a njen ishod ne ovisi ni o razini niti o razjedinjenosti ili sjedinjenosti, niti o infrastrukturi. Ukratko ni o čemu ono mu što je izvan čovjeka koji želi živjeti u jednoj turističkoj općini, već o njemu samom.

D. FERIĆ

GRADSKI SAMODOPRINOS

TAMNI VIDICI ŠKOLE NA VIDICIMA

Osnovna škola na Vidicima, za koju izdvajamo samodoprinosom trebala bi biti škola za 21. stoljeće. Problem je jedino u tome što se gradi na postavku vremena iz kojih smo već trebali izaci!

Prije nego što je i jedan građevinski stroj započeo raditi na terenu kucuće osnovne škole na Vidicima, taj objekt postojiće same u planovima poslača i glavoboljača tih da za nju barem do danas u Šibeniku niko još nije pronašao odgovarajućeg ospravka, pa je drugi kapitalni objekti samodoprinosnog izdvajanja Šibenske prebačao u veliki prekup. Već sada se kažu s rekova i pečatima izgradnje (trebalo je i odušta), a plan je nobe li se započelo i u svibnju. To se moglo zaključiti na problemu sačišta. Odbor za samodoprinos mjesnih zajednica, a na saglasniku grje loga, već su postojao i naznake da su planovi čisto štak već u samom začetku biljajući gluhim putem ignorancija, jer je lešno doverjivalo da se u jednom takvome projektu taj tako mogu zaobiti Šibenski urbanisti, koji su na toj lokaciji preduvjeđeni ono što jesu prema njihovim uvjetima, a da bi zadovoljili i standarde i zahtjeve prostora na kojemu će se natjecati školska zgrada trebala je biti trokutnica sa svim popratnim vanjskim objektima -škole budećnosti-. Slij je osnovno obrazovanje, koji je bio investitor projekta Škola povjeren je te zagrebačkom Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. Tačnije, branitelje paru Vulin -top je u Šibeniku poznao po svojim arhitektonskim i nešto mnogim zgradama. Prema njihovu projektu, konceptualnom stručnim ljestvom iz Šibenika, školska zgrada na Vidicima je prizemnica s jednim katom. Dakle zgrada koja bi trebala zauzeti veću površinu, a sve to -u skladu s modernim pedagoškim standardima-. Takav je projekt već bio idejni i zadivo pa je zastraženo ono što će u našoj praktici ujek radi promjene urbanističkih uvjeta, da bi se nova ideja smještila u staru i već od urbanista ispitivan prostor. I tu već počinju problemi jer takva procedura i nije bila jednoglavana pa je na tome, za ovaj slučaj prve sašanku član Odbora za samodoprinos Žarko Bulutija zahtio odgovor na dva pitanja: zbog čega je projektiranje povjereno upravo landemu Vulin -tko je odgovoran što se nisu postigli vred postojeci urbanistički uvjeti? Odgovor je prošloga tjedna tvoj Lukačović kari predstavnik investitora projekta. Prema onome što je tvrđao Žarko za arhitekturu imao je najtežnju ponudu a kako i Vulin tu radi, čak je i očekan fakulteta, pa je zadržao i projekt. U svemu tome sudjelovala je i stručna grupa koja je čak i ne primjerila i projekt je prihvatan u svih tekav

Prvno je i da je pogrijebeno što se na vijeme nisu konzultirali urbanisti, ali da je to i učinjeno. Sigurno se ne bi opet zbog pedagoških standarda gradila trokutnica ali bi u tome sljedaju bila lakša urušiti korak. Lako je ne smatra da je bilo tko odgovoran — sve je učinjeno u dobroj namjeri, a što se lako učinjenog novca za omješto urbanističkih uvjeta. To je samo kap u moru.

Šteta -nače, prema čredarčima viyedi rekolteni mljajera maraka. A kako je sada, ne bi bio problem uklopiti zgradu, ali kako konstitui vanjske objekte? Diana Gručića direktorka Urbanistickog biroa -Prostor- rekla je da su urbanisti bili u pravu, ali ih se nije slušalo. Bez obzira na sve smatra ona, za školu je trebalo započeti i odušta. Jer, već u prosincu -Prostor- je predtagao da bi prepravka projektna dokumentacija bila povoljnije nešto. Da se to nepravilo u prosincu, ne bi se kasnilo, ali je izvrsno vijeća optina zatrholo promjenu urbanističkih uvjeta. Što je mnogo duža procedura, koja u najpovoljnijim uvjetima ne može biti gotova prej svibnja. Zgrada, ovako kako je projektirana s Vulinom potpisom, i s reduciranim programom igrašta, nije toliko ekonomična. Uostalom rekla je Gunjača svakodnevno se u Hrvatskoj građaju u školske zgrade na telj, pakazale su se ekonomičnije. Pitanje je sljedeće: tko će na sebe preuzeći odgovornost da sagradi školu bez igrašta? Da li će investitor lo objasniti građanima? I za koje bi to stoljeće škola bila? Ovakvo kako je sad već izrađeni projekt pada u vodu i potreban je novi, a što god da se napravi, ne bi, već bi bio po propisima. Ima još zbog čega s ne poštuju urbanisti i njihova struktura, već se neprekidanu traži od njih da budu servis za izmjenu vlastitih rješenja u kongresnih drugih? I tako će građani primili novi teret ovoga samodoprinosa koji će se morati produžiti. Šelimo li imati i ogrenjajuću školu? Kako objasniti konstataciju koja se mogla čuti da kod odgovornih u ovom projektu ne vidi -atmosfera povoljna za samodoprinos? Kako bi bilo da građani postanu neodgovorni i prestanu davati novac? I tko na kraju u ovo vrijeme i u ovakvome trenutku s preživljavanom parolom -nito nije odgovoran- misli da će nebraga u to i uvjetiti? A novci leže na računu — i ne koriste se.

B. PERIĆ

ne zaboravite na partnera

Kad gradile i preuradjujete svoj dom, ne zaboravite da imate partnera — pišite LESNI iz Slovenj Gradeca, ili posjetite vlastitu prodavnicu LESNE u Šibeniku. Bilježi biš 059/35 605

Molim da mi poslati informativno-prospektivi materijal o građevinskoj stotarsili LESNE

vrata

prozori

oblog

Ime i prezime

Post. br. i mjesto

Ulica i broj

Rupan šaljite na:
LESNA, Poslovni Inženjerstvo
Vorancav 192, 62280 Slovenj Gradec

lesna
sloveni gradec

TO JE PARTNER!

AKTUALNOSTI

PROMETNI ZNAKOVI KAO DEKORACIJA

Ovih je dana općinska vlast donijela odluku o zabrani parkiranja na galu Krka, a razlog tome je kantično stanje gata, te prijetnja od unutarnjih. Na osnovi same odluke ne može se procijeniti stupanj -kritičnosti- postojedeštanja, niti što bi s njom trebalo uraditi kako bi se on renoverao i zaštitio od daljnog propadanja. Ije za sada potpuno jasno da se na galu zabranjivanje parkiranja lako je riječ samo o galu problem parkiranja na Šibenskoj obali u cijelini je aktualan već više godina, te da sada nije rješen na zadovoljavajući način.

Listajući, prošlog ljeta objavljenu knjigu "Šibenik na razglednicama nekad i danas" naišli smo na fotografiju obale prije gradnje "drvene luke". Snimak datira iz 1980. godine. Fotografija ispod nije je luka danas, a ono što bilino razlikuje nekadašnju luku od današnje je astall i mnoštvo automobile ispod fotografije nisu danas piše. "Zat automobile ne negaju ugleđ Šibenske rivne? Kada će ih negati?" Takvo videnje rješenja prometa na Šibenskoj obali nije usmjereno, međutim postoje i drugačiji pogledi na problem. Oko toga kakav razum prometa uspostaviti na obali ne mogu se složiti ni stručnjaci.

Jedni misle da promet ne treba uopće ogranicavati, drugi su za izniciju zabranu. Treći su za zabranu pod uvjetom da se negdje drugu u blizini osigura parkiralište itd. Trenutno je nadene polovito rješenje odnosno promet obalom je dozvoljen u oba smjera s tim da se zabranjuje u razdoblju od 18 do 23 sati. To je regulirano prometnim znakom na počeku obale, kojega niko ne privlaže. Lako da ispadne da je on postavljen u "dekorativne" svrhe, a ne da bi regulirao promet. Prema tome, na obali, promatrajući stvari realno, ne postoji nitiakvo ogranicavanje prometa. Automobilista gužve je prisutna cijelog dana. Prije podne obala služi kao parkiralište zaposlenima u starijem dijelu grada, tu parkira većina ljudi koji u kupovini idu automobilom, a navečer postaje

prostor -automobilskih večernjih izlaza-. Pošto toga, ne obali parkiraju stanovnici Doca i većina stanovnika starog dijela grada, koji su sami često ne mogu pronaći mjesto za parkiranje. Ljeti se situacija još već pogorjava zbog automobile koji nemaju registrsku oznaku -Ši-. Pješaci na obali su prava za sebe, pogoljivo u Docu u večernjim satima, što pomalo navodi na zaključak da oni smetaju automobile, a ne obrnuto. Tko je u pravu, koje je rješenje regulacije prometa na Šibenskoj obali najprikladnije? Bez sumnje da demokratizirano rješenje želimo se ovratiti na rezultate anketalog is-

travljanja koja je provedeno u organizaciji Urbanističkog biroa -Prostor- - Šibenik, prošlog ljeta. Premda je prošlo dosta vremena od istraživanja rezultati nisu nimalo kao ni sam problem zastavljen.

Anketu je provedena među inicijativnim skupinama Šibenika, a od toga je pola ispitanika bilo iz stara gradske jezgre, druga polovina su bili stanovnici ostalih gradskih mjesnih zajednica. Među ostalim bilo je postavljeno pitanje koji je po vašem mišljenju najbolji način da se riješi problem prometa na RI? Odgovori su grupirani, uz određene pojednostavljenje koja su bila nužna

zbog šarolikosti ponudenih rješenja problema prometa u četiri kategorije. Najveći broj ispitanika je za potpunu zabranu prometa, to 47 posto iz povijesne jezgre, te 64 posto iz ostalih gradskih mjesnih zajednica. U drugu kategoriju -dilematsko zabraniti promet- se svrstalo odgovora 38,4 posto ispitanika iz povijesne jezgre i 24 posto iz ostalih gradskih mjesnih zajednica (najvećim dijelom se predlagalo da se promet dozvoli samo stanarima iz povijesne jezgre ili da se promet regulira slično postojećoj regulaciji). Tek malo dio ispitanika iz povijesne jezgre smatra da treba sve ostaviti kao i do sada i time 27 posto ispitanika, dok se za lako rješenje nije odredjilo nijedan ispitanik izvan povijesne jezgre. Nikakav odgovor nije ponudio 11,9 posto ispitanika iz povijesne jezgre, te 12 posto iz ostalih gradskih mjesnih zajednica.

Istraživanje je pokazalo da se najveći dio ispitanika odredjelo za potpunu zabranu prometa na RI. Međutim, da li je takvo rješenje provedivo s obzirom na dosadašnju praktiku i nedostatci parkirališta u gradu? Čini se da će lako rješenje biti moguće tek onda kada se napravi veće parkiralište nešto na obodu centra grada ili se provede cesta za Dolac iz preca Činice. U međuvremenu situacija će biti manje ili više, slično postojećoj, a lakoće je zadovoljen lako manji broj Šibenčana.

Ivana POLJIČAK

FOTO-KRITIKA

Navikavanje na svakodnevnost

Fotografija koju gledate zoran je primjer toga kada se (i na koliko godišnje) odnosimo prema tivatnoj sredini. Uzmet priobalje što ga je uhitila hitra kamera nešto fotografatora goranava, zbori mnogo više nego što ga je riječimo mala izrada, i sviđači, naravno, o nečemu, o onome što je često, baci gdje li se proti. Malo po malo, iz dana u dan, biva tako. A kako će biti na kraju, kada će biti (i što će od nekog člana mora ostati) kad svaki dobit će obavimo svoj dio posla — suvišno je i naznačiti. Da ista, jesmo li tako svjetski koliko nešto to pogubno navikavanje na svakodnevnost?

DRUGA RUNDA

SPOROHITNOST

Ljudska neodgovornost, nemoci na putu kako se to vidi, zove počestno građane i kulačku — udužani predstavljaju i znatno više od toga.

Samo što ponosno diva kašnu kori se to shvati.

— Ja ne znam što se u tajnici uđe, gođamli da bi ljudi nesto inuvali, koga gđamli je pošto ne i nevinjeni, da zanemaruju, da ne budu. Tako Fru doli sma velike štote da bi ugradili avu našu političniku, da bi ljudi mogli doći i zatruditi pomoći od ikakva kašna mališi smi da smi napokon nješti i pitajući prostora za Hrnu i pomoći koja nam je nešta da budem prešimeti i sve gledam smo svatom danom sve po trebaju, a od svega toga ništa. Smo zato što su ljudi neodgovori, ništa ne poštavaju, a nito i na to niti ne gori jer što pomaze da je Sloboda hrna pomoći no bilo drugo čekoni novi prostor, kada ni jedna kola od nji ne mogu biti hitni. Kad bi ček i zanemarili cilj grad, koji je počesto prava dimneta ludnica, onda ostaje ona uličica što ide između suda i bolnice, iš. Ante Šupulja sa zove. A ona je, bog te boj, uvrštena ka Šipku posebno u jutarnjim satima. Parkirane auta s jene, parkirane auta s druge strane, a promet

nivoan odnijeg i odvoda. Pa kada kola na Hrnu pomoći mogu mališi kulači i vrlja morska vojnici i sve glavne sklonjaj se čekiti je u opasnosti, to nista ne pomata kada se niti nemamo ništa. I nuda Hrnu pomoći više nije hitna, ljudi se boje ček i zovniti je jer kada i dodu po bokštinu sudi nije važno kola se na to čekiti. Sto pomete kada prođe vreme i vreme dati ga doveriti tomu da tribuju. A samo zato što niti niti ne misli i ne gleda što je prva, a što druga da vrhunski za ovu grad. Čekiti nato putu pomisli da sumu paša da ja vodi javničku i vrati resigurnost gradona. Posetimo na ulici, da ček i na pješačkim prelazima, kad morski mališi statim očiju i parili da te ne bi nali mlađi nadobudnjeni hačija na hauku od svoje auta ili negoli uči ovi oni, pribavimo što s njima i usta po gradu pravu. I ljudi moji, svakšta.

Ljudstvo je posvud, na manjku je ni ovom gradu, zasigurno.

Neki misle da je svemu kriva milicija, ali što male milicije kada još nedostaje zatonsko podloga, a ni sama nije kada preventivno intervenirati s obzirom na to da je i sama — zatvorena, muči je isti problem kao i "štitnjake" iz Medicinskog centra.

ač.

OPĆINSKA UPRAVA DRUŠTVENIH PRIHODA

Bez poreza do 28.546 dinara

Najkasnije do kraja ožujka svaki građani na podnjeću općine Šibenik koji su imali zaradili više od 28.546 konveribilnih dinara dužni su prijaviti ukupan prešlagodisnji prihod općinskoj upravi društvenih prihoda. Međutim, reč je da podnjećen porezna prijava ova godina ne produžen sloga što je promijenjen način utvrđivanja porezne osnovice. Došao je za izračunavanja neopo-

težnog dijela zarade koristio devetom-jesenčni prihod, a za prošlu godinu po prvi put osnovica je izračunata na novi stvarno isplaćenih dvanaestomjesečnih zarada. Tako je imao prosječna mjesecna zarada, u SA Hrvatskoj iznosila 792,95 dinara, a oporezivanju ne podnježi trostrukim prosječni godišnjim prihod islije se u odredbama, već se ulvrduje dvanaestomjesečna prosječ-

na zarada, a oporezivanju podliježe četverostrukni prosječni godišnji prihod.

Porezna oključka za troškova odgoja i obrazovanja djece uzdržavanje hraćnog druga i ostalih članova obitelji iznosi 5709 dinara odnosno 60 posto prosječnog mjesecnog prihoda. Samostalni privrednici dužni su podnijeli svoje prijave UPG-u nakon što bude

razrazen porez od obavljanja određene djelatnosti do kraja lipnja. Lani je u SA Hrvatskoj neoporaživ ukupni prihod godine iznosio 1.435,40 a oključka je iznosila 287 dinara, te za 1988. godinu na području općine Šibenik platilo je 12 poreznih obavoznika iz redovnog radnog odnosa, dok su 12 osiguljani platili samostalni privrednici.

A.T.

SVAKIH SEDAM DANA

UTORAK

Stanovnici Šibenske općine sa pravim zadnjim nestužbenim podacima, više ne spore politika radi zemljišnih mada. Sada su u sudsdom raspravljani u prvom planu "saobraćajci" i sponzori u radnog odnosa. Vjerojatno, zbog loga što se sada u versis (nacionaliziranim) zemljištem puno više spore s Općinskom skupštinom?

SRIJEDA

- Majdu - je po bio ma koli put došao besplatno na Šubićevac, potušovali da do barem mala pomognu kontroj, - menjajblagajti. No, to vjerojatno nije promjenjeno mišljenje letnjih Šibenčana o -bijellima-. Majdu je informacija, koja se za vrijeme prijateljske utakmice Šibenika - Majdu - mogla čuti na Šibenčkim tribinama bio je podatak da je najjačiji pretpostavljači majdu u Poljudu, toj je, međutim, novioć - Dinama - i u Splitu putuju samo rato da bi gušto u eventualnom porazu Majdu -

ČETVRTAK

U Beču su oduševljeni brojnim bavarskim -hrabrograditeljima- Šibenskih "bavarskih" u kamionu brodogradilištu je kroz Šibenik, kompletno budo spava, vjesnito novih investicija. Sva je sreća da o investiciji -Slobodne plovive- u Beču ne odlučuju urbanisti, han u -starijim krovima-!

PETAK

Da niti Boris Balice, predsjednik Šibenskog odjeljivačkog roba vjerojatno ne bismo nikad doznali što je najraslušniji, sa poslijeratnom nogli ravnim Šibenčkog gradskog murala. Prema Balicinim rječima, to je, ač, niste mali, Jakov Blažević! Prema katu bi se rješio problem kroz Šibenčkog murala, da drug Blažević niti utječe na to da se pokoljnom Bori Dulliblicu odume pravo da obavija od vježbičku funkciju. Da je posljeda morska biti prisiljen da bude dobar kustos?

Za one, koji ne smiju vredjeti i spomenuti rođac, sbog kojeg je Blažević ustao protiv Dullibice, potopni. Hrabi je bio njihov odvjetnik -privreda na sudu brano dva stotinu!

SUBOTA

Mijo Kovač je oduševio poključnim dresova košarkašicama -Elemešom-, a Vice Vukov će dan svoj doprinos uređenju dvorane Šibenčkog narodnog kazališta.

Svaká často abojači, i Mijo i Vidi, a drugo mi je i to što niti od njih nemam vešku obitajšku situaciju!

NEDJELJA

Sve manje je, isgleda, pravih Šibenčana! Eta uđao nas je i Stepan Bošanović, uređnik Šibenčkog lista! Umjesto u Šibeniku ili Zagrebu on će nastati Šibenčki list, ubuduće u Splitu, koji će truditi sve loši u Šibeniku! Ili, končno (op je sad već zboriti osbiljno!) sareće vrijeđa, no temelju emocija, rasudiće na temelju eko-nomskih računica?

Veliči ŠTRNIČAR

Socijalistički savez — Savez socijalista Hrvatske politička je organizacija koja se opredjeljuje za demokratski socijalizam kao društveni projekt. U svojim programskim ciljevima zadeže se za čovjeka — građanina u središtu svih aktivnosti:

- mir, rad, znanje i socijalnu sigurnost građana zasnovanu na radu i rezultativnosti rada i znanja uz princip solidarnosti i užajemnosti;
- uključivanje SR Hrvatske i SFR Jugoslavije u suvremenije evropske i svjetske integracijske procese;
- čuvanje i unapređenje životne okoline;
- demokratske principa političkog života, pravnu državu, slobodu štampe, demokratsku javnost;
- opće ljudske prava i slobode građana;
- nacionalnu ravnopravnost svih građana, te slobodno nacionalno izrađavanje, za razvoj nacionalne kulture i njegovanje običaja i tradicija;
- pružanje ispunjavanja vjere kao najintimnijeg osobnog opredjeljenja svakog pojedinca;
- razvoj poljoprivrede i poduzetništva na selu, uključenje zemljopisnog maksimuma izjednačavanje uvjeta privredovanja u privatnom, društvenom i zadržnom sektoru poljoprivrede, kvalitetu življenja i ekonomsku i socijalnu sigurnost seljaka, za neposredni utjecaj seljaka u odlučivanju u svim dijelovima društva;
- razvoj svih oblika samostalnog privredovanja;
- razvoj i afirmaciju znanosti, stvaralaštva i inovatorstva;
- unapređenje kulture življenja, zadovoljavanje kulturnih potreba građana, slobodu kulturnog i umjetničkog stvaralaštva razvoj i afirmaciju kulture i kulturne baštine svih naroda i narodnosti;
- novi odgojno-obrazovni sistem otvoren prema svim evropskim i svjetskim dostignućima vrijednosti i autonomsu svobodilaštva;
- unapređenje društvenog i materijalnog položaja društvenih organizacija, udržavanja i pokreti i za očuvanje njihove programske i organizacijske autonomnosti;
- Jugoslaviju — na temeljima AVNOJ-a — zajednicu ravnopravnih naroda i narodnosti sa izvornim suverenitetom federalnih jedinica zasnovanom na trajnom i neotuđivom pravu na samoopredjeljenje naroda uključujući i pravo na otcjepljenje;
- čistne i efikasne organe uprave komunalne i uslužne organizacije sa polupunom autonomijom dieleovanja općinskih inspekcijskih aktuarskih odnos i obostrano konzurni suradnji s našim građanima i seljencima i nacionalnim manjinama u Evropi i svijetu;
- svoja programska opredjeljenja Socijalistički savez — Savez socijalista Hrvatske zastupal će u Socijalističkom savezu radnog naroda Jugoslavije.

Individualna prava i slobode građana POLITIKA U SLUŽBI ČOVJEKA

Svi ljudi su slobodni i jednak u pravima bez obzira na nacionalnu, vjersku, rasnu, socijalnu spolnu i ideološke razlike. granica slobode čovjeka je isto pravo što određuje pravna država a ne posebna politička volja. sloboda svjetonazora i javnog mišljenja uključanjem verbalnog delikt i svake osnova za politička sudjelovanje prekid političkih procesa, oslobadanje političkih zatvorenika, uključenje smrte kazne i poštovanje ljudskih prava zatvorenika. sloboda štampe, govora i udruživanja, jednakost pred zakonom.

Politika, država, ustavi, zakoni PRAVNA DRŽAVA I VLADAVINA ZAKONA

Politički pluralizam uključenjem višestručnog sistema i prava nestraničnih organiziranih građana saveza uključenja pokreta pravna a ne politička država autonomsa sa skupštinom kao mjestom definiranja utjecaja političke volje građana na državu bez garantija vodstva bilo koja stranke klase ili ideologije, podjela državne vlasti — na samostalno sudstvo, zakonodavnu i izvršnu vlast. depolitizacija državnih službi (armije, SUP-a i sudstava), politička konkurenčija kao pretpostavka regionalne i odgovorne vlasti. granica slobode političkog udrživanja je zakonska zabrana dieleovanja organizacija koje raspisuju nacionalnu, rasnu ili vjersku mrežu ili zagovaraju nasilno rušenje ustavnog poretku. Uključenje svih privilegija.

Ravnopravnost, federacija, konsenzus TRAJNOST I NEOTUĐIVOST PRAVA NARODA NA SAMOOPREDJELJENJE DO OTCJEPLJENJA ILI UDRUŽIVANJA

Avnojevski temelji SFRJ — konsenzus kod odlučivanja o bilnim dionicima ravnopravnosti naroda i narodnosti odnosno federalnih jedinica.

dvodoma skupština SFRJ s vijećem građana i vijećem federalnih jedinica,

federacija uređuje slobodu i pravo čovjeka, osnovu ekonomskog i političkog uređenja zemlje jedinstvenim sistemom obrane varnosti, političko-monetary-kreditne politike, fiskalne politike, osiguranje jedinstvenog jugoslavenskog tržišta, uz prethodnu opću suglasnost.

SIV ili prava i odgovornosti vlade, podrška reformskom programu sadašnjeg SIV-a

postavlja temelje drugačijeg policanja razvoja nerazvijenih polažeci od tržišne privrede

Određnice

SR HRVATSKA — DOMOVINA SVIH SVOJIH GRAĐANA, DRŽAVA HRVATA, SRBA U HRVATSKOJ I OSTALIH NARODA I NARODNOSTI KOJI U NJOJ ŽIVE

Izvorni suverenitet federalnih jedinica zasnovan na trajnom i neotuđivom pravu naroda na samoopredjeljenje do otcjepljenja ili udruživanja s drugim narodima.

uz garantiju prava i slobode čovjeka dalje razvadjuje ekonomski i politički sistem.

vudi konzistentnu ekonomsku politiku potreba regionalnog razvoja i policančićen razvoj,

definira komunalni sistem na temelju obaveza osiguranja zadržavanja zakonom utvrđenih prava i obavjeza građana na cijelom teritoriju, ne prepustajući im mogućnosti i sposobnosti pojedinih užih jedinica do razine osnovnih standarda u svim oblastima.

preispitati postojeći sistem finansiranja razvoja nerazvijenih i publike te definirati poticanje razvoja nerazvijenih oblasti u SR

PROGRAMSKA ORIJENTACIJA SOCIJALISTIČKOG SLOBODOM I SOCIJALNOM

Hrvatskoj na novim osnovama gdje se pored tržišnih kriterija polazi od područja, a ne općine.

izgradjuje konzistentan sistem zadovoljavanja općih i zajedničkih potreba bez neefikasnih i suvišnih posredovanja;

dosljedno provodi jadransko-pomorsku orijentaciju.

Kakva općina

OPĆINA SE IZGRAĐUJE KAO SAMOUPRAVNA ZAJEDNICA A NE KOPIJA DRŽAVE

Uređenje zajedničkog života u jednodomnoj skupštini rješava pitanja životnog interesa stanovnika i u skladu sa svojim mogućnostima razvija više standarde u pojedinim oblastima društvenog života

Perspektive

PROMETNOM INTEGRACIJOM KA EVROPI

Jadranska auto-cesta i prometni koridori prema unutrašnjosti zemlje osnova razvojnog skaka (tome prilagoditi ponašanja u općini i aktivnosti prema Republici Hrvatskoj)

osigurati optimalnu prometnu povezanost željeznicom Šibeniku s unutrašnjosti zemlje uz dislociranje Šibenskog kolodvora iz središta grada

Šibenik uključiti u redoviti domaći i međunarodni putnički pomorski promet

izgradnja sportsko-turističkog aerodroma Pakrovnik

PRIVREDA

TRŽIŠNA EKONOMIJA I RAZVOJ

Tržišno tržna privreda s pluralizmom vlasništva slobodnim inicijativama i konkurenčijama.

državno vlasništvo — državni kapital s titularom i omogućavanjem prometnosti;

razvoj poduzećnosti s malim i eksibilnim poduzećima.

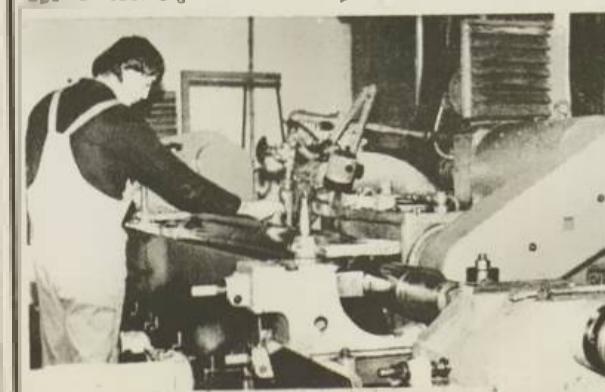
iskorištavanje komparativnih prednosti — turizam, saobraćaj, poljoprivreda i mala privreda

policanje znanosti, modernih tehnologija, privatnog poduzećista i stranih ulaganja do budućeg razvoja;

stvaranje uvjeta novim ulaganjima za povratak naših radnika i seljenceva

znanost, odgoj i obrazovanje je kultura kao dio razvoja

zaštita i unapređenje kulturne baštine kao elementa razvoja, definiranje položaja komunalnih organizacija uz sudjelovanje općina i zaštita građana od monopolija

SFRJ I SRH KAO DIO EVROPSKOG CIVILIZACIJSKOG PROSTORA

Integracija u evropske tokove s punim članstvom u Evropskim zajednicama

Šibenik jače istaknuti svoja mjesto i ulogu u zajedničkim aktivnostima na zaštiti Jadrana (i Mediterana) i aktivnosti "Alpe-Jadrana".

Demokratski socijalizam SLOBODOM I SOCIJALNOM SIGURNOSTU DO BLAGOSTANJA I SREĆE

Ljudske slobode i političke slobode te rušenje političkog monopola, socijalna pravednost i sigurnost

samoupravljanje i suoduzetovanje kao neiscrpne emancipacijske ideje uskladići s efikasnošću i oblicima vlasništva bez voluntarizma, ali našeg društva je ljudska sreća. Zajednica je ne može osigurati ali mora pomoći građanima da je postignu garantijom sloboda i prava, socijalnu sigurnost i jednakost. Te policanjem razvoja i odbacivanje doktrinarnog socijalizma i političkog monopola

Poljoprivreda i ribarstvo

PROIZVODNJA HRANE I RAZVOJ SELA

Poduzetništvo na selu bez administrativnih ograničenja, društveni, policijski individualni poljoprivrednicima i ribarima (fondovi, olakšica, stručna i znanstvena pomoć, zajednički rad u sistemu navodnjavanja).

urbanizacija i kvaliteta života na selu kao temelj budućeg policančićen razvoja (ceste, voda, struja, PTT s jasnim programom i dinamičkom ulaganja)

policančićen razvoj općine — kao model ravnopravnog razvoja brzog razvoja otoka i zaobalnog dijela

RAZVOJ OTOKA I SVREMENI POVEZANOST S KOPNOM

Resursi nerazvijenih otoka (atraktivan položaj, stalovništvo i turizam, poljoprivreda, kapital stalovništva i strana sredstva, značajne i eksplozivne resurse) rješavanjem infrastrukture postaju potpora razvoja općine

šibenskim otocima status nerazvijenog područja SR Hrvatske, suvremena prometna povezanost otoka s kopnom, izdvajanje uvjeta za revitalizaciju otoka

Obitelj

SIGURNOST I SREĆA OBITELJ TEMELJ DRUŠTVA

Ekonomska socijalna politika u funkciji populacijske politike, moderan pristup planiranju obitelji, pravo žene da slobodno odlučuje u radaču djece; unapređenje zaštite majke i djeteta

DRUŠTVENE ORGANIZACIJE I UDRUŽENJA GRAĐANA

Unapređenje dioničarskog i materijalnog položaja organizacija, očuvanje programske i organizacijske samostalnosti u svakoj zajedničkom rada

Informiranje

SLOBODNO I ODGOVORNO NOVINARSTVO

Demokratska javnost zahtijeva slobodno i odgovorno novinarstvo

KOŠARKA

NEPRIKOSNOVENE POD KOŠEM

PLAVO-BIJELU noć, prvu službenu leglu svog bluza planirana ove subote u hotelu "Krk", košarkačica -Elemenca- očekat će zadovoljno. S startnim brojem jedan u dograđivanju za preba. U zadovoljstvu i slavlju mnoge se stvari zabavaju. Učitelji i plesnici prebroditi će se sve teškoće, koje su na svom putu rušili Petar Bezelj i njegova igrečice, ali neke stvari će se pamtiti. Pogotovo one najavlježljije.

-Sudjelje je bilo izvanredno. S jednaskim kriterijem od pre do zadnje minute. U interesu ženke košarka - Tako je u delegatskom izvlačaju susreta -Partizan- -Elemenca- -Branislav Salajčić- tajnik -Elemenca- i bioši pravilogački sudac No. spomenuta službena opaska Salajčića bila je jamačno branilna Ponajviše, zbog negativnije subjektivnosti na račun -Elemenca- veljavskog međunarodnog suca Tomislava Jovanića.

IZMEDU JUĆER I SUTRA

ZAŠTO TO, JOVANČIĆU?

Piše: Ivo MIKULIĆIN

Baš kao i u lanskom finalu play-offa protiv -Crvene zvezde- u Beogradu Jovanić je, tvrdi očevci, uporno zakladio Šibenčanke. Ovaj put srećom, bez posljedica.

Zagao to, Jovanićeu? Dobro upućeni tvrdi da je sudije Jovanića u susretu s -Partizanom- upravo osvojila Šibenčankom pravilogaču za se općenje poslije spomenute utakmice sa -Crvenom zvezdom-, kada su Šibenčani osuđili palbu na njega.

Ako je tako, onda ta zaista nema smisla. Pogotovo, što Jovanića na pamtim kao takvog Napravio, nječ je o bliskom sportatu, čija su ponosanja i arbitraže u previku bili na izuzetnoj razini. I htio bih vjerovati da su obje spome arbitraže slučajnost, da se s Jovanićem (u zadnje vrijeme) ništa ne -događa-?

Teže nego što se očekivalo košarkačica -Elemenca-, došle su do dodata u Novom Beogradu, ali samo prema konačnom rezultatskom istoku koji ipak ne može biti mjerilo pravog slanja na parketu.

-Nevjerojatna sudska nepravda. Način na koji su sudili Jovanić i Šešlija bilo je usmjereno samo protiv košarka, protiv nikog drugog. Nrvila je po završetku susreta Tim Ožbo.

Ipak, i pored tendencioznosti gošća nisu niti jednog trenutka ispuštale vodstvo koje je u pojedinim trenucima dostizalo i petnaestak koševa razlike. Beogradanke su očito više željele nego što su i mogle, jer -Elemenca- je za kopije bio ispred simpatičnog domaćina i u Beogradu se potvrdila priča o -marsijanci- Daniri Nakic -nebeskim relaćicama-. Kornelij Kvesić i Zani Lelas dobrom playu Timi Ožbo ostalim igračicama koje su uskakale prema potrebi vodene s klupe mudrim strate-

gom Petrom Bezeljom. Uspješnim beogradskim hodom Šibenčanke su i treneri osigurale -jedinicu- pred nastupajući play off koji im može mnogo značiti i na psihološkom i na igrčkom planu. Prema objektivnim okolnostima, Šibenčanke bi u polufinalu ipak igrale protiv beogradskih -Crvene zvezde- koja nakon iznenadne vijesli o odlasku Vladislava Lučića, prožmjava teške dane. Drugi par bi trebao biti -Ježica- -Aida-. Veliko finale, ne bude li iznenadjenja -Elemenca- -Ježica-.

Susret koji bi trebao zadovoljiti ukus i najprobranijih košarkaških gurmanna, utakmica u kojoj će potvrdi više tražiti i jedna Danira Nakic, Lelagova, Polona Dornik, Zora Malacko. Međutim, prije valja odraditi još dva susreta -regularnog- dijela prvenstva i to u subotu s početkom u 17 sati 30 minuta protiv filogradskih -Budućnosti- a potom u posljednjem kolu u Ljubljani protiv -ID Ježica-. Finale prije finala?

Z KABOK

»PLAVO-BIJELA« NOĆ »ELEMESA«

U subotu, s početkom u 21 sat u organizaciji košarkaškog kluba -Eleme- u restoranu blužeg hotela -Krk-, održat će se -plavo-bijela noć- osvajača Jugoslavenskog kupa. U iznimno bogatom kulturno-umjetničkom programu nastupiće zadrški sastav -Forum- Klape -Bonaca- te Male Gulin kao voditelj programa. Iz uprave šibenskog ligara nadaju se uspešnom završtu planirana predreba sa željom da ona pretabe u jednu tradicionalnu lešku.

(zK)

OD NEDJELJE DO NEDJELJE

POSLIJE PORAZA - POBJEDA?

Na prvom gostovanju ovoga progleda Šibenčani su -popuštili- tricu. U Pnšlini pred nešto više od 10 tisuća gledalaca 65 pripadnika zdravstvenog odreda milicije domaćin je relativno sretno došao do oba boda. Nama -crveni- su baš kako je tvrdio i tajnik kluba Slobodan Stipančić igrali jedno i kukavno, bez ideje, povozane akcije i nadahnute. Domaćin se trudio pokušao ipak svoje skromne loptačke domete nadomještiti srušenču upravo faktorom koji manjka Šibenčanima ova sezona u nastupima na strani. Posebna dio grada zavreduje glavni arbitar. Reagiranjan Sava Avramović koji je svom neuvjedeničenim aranžom pridonio da utakmica u pojedinim trenucima poprimi čak i priču o ogar tok isto tako jedanaestecerac u 25 minuti video je samo Avramović. Čak je bio usta

JUNIORSKO KOŠARKAŠKO PRVENSTVO

»ŠIBENKI« NASLOV NAJBOLJEG

Završeno je natjecanje juniorskih saveza u prvenstvu Šibenskog košarkaškog saveza. Prvo mjesto pripalo je omladincima -Šibenki- koji su bili bolji od omladincima -Varoša- za samo tri koša. Naime, prvi susret dobio je -Šibenka- 76:64, a drugi -Varoš- 68:59. Treće mjesto pripalo je košarkašima -Šubićevca- koji su to visoko mjesto osvojili zahvaljujući neozbiljnosti drniškog DOŠK-a. Ornitani nisu došli na utakmicu posljednjeg kola završnog natjecanja u Šibeniku, pa ih vjerojatno zbog toga očekuje i kazna.

U natjecanju je sudjelovalo dvanaest momčadi, koja su bile podijeljene u dvije skupine. Dva prva mesta u skupini davala su pravo natjecanja u play offu.

Nakon odigranih 60 utakmica u Kninu, Krasovu, Drnišu i Šibeniku prvo mjesto u -A- skupini pripalo je -Šibenki-

koja je upisala devet pobjeda koliko ih je imao i -Varoš- na drugom mjestu. Treće mjesto pripalo je -Galebu- sa pet pobjeda, a četvrti -Kninu- sa četiri. -Razine- su plasirale na peto mjesto sa dvije pobjede, dok je -Kosovo- s jednom pobjedom kazio

U -B- skupini prvo pobjesni DOŠK je imao devet pobjeda kao i drugi -Šubićevac- ali lošiju koš razliku. Treći su bili kaderi -Šibenke- koji su nastupali pod imenom -Osvoj- i ostvarili besplatnu pobjedu. Četvrti košarkaški turnir Šibenjke -Gajale- sa samo četiri pobjede Peti i šesti sudionik bili su -Tisno- i -Rasline- koji nisu ni dočekali kraj natjecanja.

Tri prvo pobjesni momčadi nagradena su zlatnom, srebrnom i brončanom plaketom, darom organizatora Košarkaškog saveza Šibenik.

M PAPESA

MILE BUŠAC je nova sportska zvijezda Šibenika. Četiri zlatne medalje na Pionirskom prvenstvu Hrvatske u plivanju su, velika, dovoljne potkrepe takvoj tvođni.

Spomenuti je dječak bio zasjao već prije četiri sezone. Kao 10 godišnjak A onda -nesao- je prvi plana Napravio, nije se nametao ni kao prava uzdanica -Šibenika-. Stoga je moglo biti i dovoljan argument za britku stručnog kluba Šibenskog plivačkog kluba. U stilu -čto se tamu radi, kad se može preko nači u propasiti izvrgenjak! talent!?

Srećom, takva provokacija nisu dobile i javni publicitet, a rad je Bušca jač jednom. Još snaznije i sjajnije izbacio na površinu. Potvrdjujući usput stanu latinu tako u lăćativanju natjecateljske eksploracije nadarenih valja biti i te kako strešiti. Riječ je o iluzoriji, koja je u ovom trenutku posebno potrebna u -muškom- dijelu Baldekin. III. razmisljanja u stilu -prodajmo Jurčića, dok drugi i ga nude novac, jer od moga moga moga moga valja začimti čak i u kulačebnim rezgovorma. Napravio, ne bili su zatočili da su -otpali- neki

Piše:
Zoran KABOK

Bijedili Sudac nas je ošteto. Ne znam komu ovo sve treba

Jednako tako naumjeno je na kon svakog poraza otkvili arbitra. Točno je. Avramovića dijeljenje pravde išlo je ne -domaći milindulim Šibenčani moreju uzroke kolapsa trčali prvenstveno u vlastitim manjkavostima Primjerice, već poslovčnoj neaffiksnosti. Domaće smo da se igra tri dana -crveni- ne bi postigli zgodilka. Nadalje, u manevarskoj poziciji sve više prevladava dekoncentracija, brzopletost i na tajne poteze panika. Nema igrača -a la Cukrov- koji bi u određenom trenutku znao stati na logu, rasporediti svigrače i racionalno krenuti ka organizaciji novog napada. Možda se najbolje može proanalizirati -pričinu- rečenicom da je najveća greška -slabih igrača- što nemaju prave ideje i sposobnosti za doljeće situacije. Isto upoređuju svoje ideje koje nemaju praktičnu primjenu realnosti s dogadanjima na terenu, a upravo je poveć broj takvih bilo u sastavu prošle nedjelje. Iz sive su ipak najveće iskakali vratar Zoran Slavica Andelko Godinić i Mile Petković. Trojica reprezentiranih igrača ipak je malo za nešto više od poraza. U nasrednom kolu u nedjelju Šibenčani na stadionu -Rade Končar- dočekuju sastav bugojske -strukre-. Sve osim pobjede, koja je -crvenima- i imperativ bila bi ujedno senzacija prve rade. Valje bodova potražiti ponajprije zbog mira u vlastitoj kući a vjerojatno i za nešto više.

VATERPOLISTI BLISTALI

Problema više nemam Šibenski vaterpolisti brod isplavio je iz bure koja ga je zahvatila u jesenskom dijelu i sigurno plovila ka sredini ligaške ljestvice. Startali su Šibenčani u nastavku prvenstva pobjedom. Sviđan je iznimno neugoden protivnik, nekadašnji prvak Jugoslavije ekipa -Kotor-

ko je lige. Što je daveo na početku 30. stao. U nasrednom kolu -Slo-

IN MEMORIAM

BOLNO SJECANJE
naIVANKU
MIKULANDRA
rod GRUBLJIC

Draga mama, mrtvi žive sve dok žive oni koji misle na njih. Smrt je u zaboravu, a ne u faktu smrti. Čovjek je mrtav kada ga se viđe nikao ne sjeca. Mi za to bomo tugujuemo jer osjeća velika bol na lvoja posebne kvalitete i jaka sjeća u srcima što pod lvojim srcem su rasla. Kćerke Desa Marija i Sonja (165)

U SJEĆANJE
Dana 20. 2. 1990.
navršila se godina
dana od smrti našeg
dragog supruga i oca

DUNKA
MIHALJEVIĆA

S ljubavlju i poštovanjem čuvamo uspomenu na Tebe. Tvoji najmiliji supruga Marica s dćicom (161)

U SJEĆANJE
S lugom se sjećamo dana 12. ožujka 1987. godine otkako je preminula naša dobitna majka

MARIJA BUJAS
rod Mirela
Kćerke Lenka i Anka s obiteljima (164)U SJEĆANJE
na svog dragog oca

ANTU LALICA
8. 3. 1986 - 8. 3. 1990
Dragi čakao, vrijeme prolazi, ali ne brše ljepe uspomene na Tebe. Tvoja kćerka Dragica s obitelji

IN MEMORIAM
Dana 3. ožujka navršile su se dve godine od smrti naše drage supruge, majke, bake i prabake

TONI BUJAS
18. 3. 1990
Nismo le mogli sačuvati od smrti ali našom ljubavlju sačuvat ćemo te od zaborava. Tvoji najmiliji (168)

U SJEĆANJE

ROSA BUJAS
23. 2. 1985 - 23. 2. 1990
Vrijeme prolazi, ali ne brije dneve uspomene na tebe. Jedino nam ostaje da tvoj liki dom okitimo cvijećem i zaliđemo guzama. Tvoji najmiliji suprug i sin (180)

MALI OGLASNIK

Telefon: 25-822

PRODAJE se -Lelj-
860 m star 6 godina,
motor -Jamar- 20 KS
Informacije na telefon
78-183 (1400)

IZNAJMLJUJEM garsonjeru u Ulici Paška
Zrješića 6. Informacije
na telefon 28-989 (1401)

VESPU -Piaggio NV-
novu (neregistriranu)
prodajem. Telefon
28-762 Javiti se iz 15
sati (1402)

PRODAJE se trošoban
stan na Vidicima po
višine 86 četvornih
metara. Informacije na
telefon (011) 476-287
(1403)

BRAČNI par s dvoje
djeca traži dvosoban ili
trošoban stan (namješten).
Javiti se na telefon
23-120 do 22 sati
(1404)

PRODAJE graden-
sku dvije stotele, staro
godinu dana. Cijena po-
voljna. Javiti se na tele-
fon 33-875 (1405)

PRODAJE se usejiva
kuća u Zadarskoj ulici
broj 25. Informacije na
telefon 25-599 (1406)

PRODAJE graden-
sku dviju stotele -DRAVA-
lip MD 300 s konzo-
lom za stup. Javiti se na
telefon 80-279 (1407)

PRODAJE se mladi vi-
nograd sa vikend kućicom
u Donjem polju. Informacije
na telefon 24-812 (1408)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 83-161 (1409)

IZNAJMLJUJEM po-
slovni prostor u Zabla-
ču na obali oko 45
četvornih metara. Infor-
macije na adresu
Franje Malura Crni Za-
blje

IZNAJMLJUJEM dvo-
soban namješten stan
Prendosi imaju ženske
osobe. Informacije na
telefon 24-197 (1415)

PRODAJE se zemljište
na Vidicima u nepos-
rednoj blizini naselja
kolski put pogodno za
obradu vodenje gospodar-
stva i izgradnju poljske slambene kuće
povoljno (4000 četvornih metara a može i manje). Informacije na telefon 23-324 (1416)

BRAČNI par s dje-
tom traži polunamješten ili
namješten jedno-
soban ili dvosoban stan
Javiti se na telefon
79-613 od 9 do 16 sati
(1417)

PRODAJE se zemljište
na Vidicima u nepos-
rednoj blizini naselja
kolski put pogodno za
obradu vodenje gospodar-
stva i izgradnju poljske slambene kuće
povoljno (4000 četvornih metara a može i manje). Informacije na telefon 23-324 (1416)

BRAČNI par s dje-
tom traži polunamješten ili
namješten jedno-
soban ili dvosoban stan
Ponude na adresu
Malina Birtašević R
Končara 33 N/2. Šibenik
(1417)

-PROMOTOR MAR-
KETING G- iz Zagreba
traži aktivizare na području Zadra - Splita
za prodaju kozmetičkih proizvoda Ponude
na adresu Denis Bačelić-Grgić, Trg okto-
barske revolucije 22. Šibenik ili javiti se na
telefon 28-250 (1418)

BRAČNI par s dje-
tom traži dvosoban ili jedno-
soban namješten stan
Javiti se na telefon
25-525 ili 27-079 (1419)

SOCIALISTIČKA REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA ŠIBENIK
OPĆINSKA UPRAVA
DRUŠTVENIH PRIHODA
Klase 008 02/90-01
Ur. broj 2182-11/03-09-01
Šibenik, 21. veljače 1990. godine

POZIV

Za podnošenje poreznih prijava iz ukupnog prihoda građana za 1989. godinu.

Na temelju člana 153 i 154. Zakona o porezima građana (-Narodne novine SRAM-, broj 47/85. 12/86 52/87 13/89 i 57/89) pozivaju se građani (porezni obveznici) s područja općine Šibenik da podnesu do 31. ožujka 1990. godine poreznu prijavu iz ukupnog prihoda građana za 1989. godinu.

Obavezi podnošenja porezne prijave za razrez poreza iz ukupnog prihoda građana podliježu svi građani koji su u 1989. godini ostvarili ukupan prihod preko 28.546 dinara (konvertibilnih) bez obzira na to da li imaju pravo na olakšice.

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-514. Cijena
povoljna (1422)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-176 (1420)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 28-305 od 15 do 20
sati. Cijena povoljna
(1421)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-514. Cijena
povoljna (1422)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-514 (1423)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-514 (1423)

ELEKTRIČAR za kućne
elektroinstalacije nudi
usluge Javiti se na tele-
fon 79-585 (1424)

PRODAJE se u jedno-
stavnoj kući u Šibeniku
s pogledom na more. Ima
dvije kvarne, 28 m²
i 16 m². Javiti se na tele-
fon 25-514 (1423)

PRODAJE se parcele
377 četvornih metara
u Vinici kod Marina.
blizu mora. Informacije
na telefon 26-180 (1387)

MIJENJAM komforan
dvosoban stan na Šubićevcu.
74 četvorne metre za odgovarajući
u širem centru grada. Informacije na telefon
34-282 poslije 24 sati (1388)

MUENJAM privatnu
kuću u centru Vodica
(kod spomenika) za
privatan dvoisoban
stan ili kuću u Šibeniku
Javiti se na adresu
Antal. Obala 25 svibnja 8. Vodice (1389)

BRAČNI par hitno traži
jednosoban stan Ponude
na telefon 33-156 32-778 (1385)

PRODAJE gotovo nov
šator sa sobom
(za pet osoba) i pred-
sobljem Javiti se na
telefon 25-412 (1374)

BRAČNI par bez djece
traži polunamješten ili
namješten jedno-
soban ili dvosoban stan
Ponude na adresu
Malina Birtašević R
Končara 33 N/2. Šibenik
(1390)

-PROMOTOR MAR-
KETING G- iz Zagreba
traži aktivizare na području Zadra - Splita
za prodaju kozmetičkih proizvoda Ponude
na adresu Denis Bačelić-Grgić, Trg okto-
barske revolucije 22. Šibenik ili javiti se na
telefon 28-250 (1374)

BRAČNI par bez djece
traži polunamješten ili
namješten jedno-
soban ili dvosoban stan
se na adresu Šibenik
Kralja Tomislava 22. Šibenik
(1391)

TRAŽI se prednja hau-
ba i kiler za stari tip
-Lada-. Informacije na
telefon 36-289, poslije
podne (1379)

PRODAJE se kuća
i stan u Zagrebu. Infor-
macije na telefon 34-282 poslije 24 sati (1381)

MIJENJAM komforan
dvosoban stan na Šubićevcu.
74 četvorne metre za odgovarajući
u širem centru grada. Informacije na telefon
36-659, iza 20 sati (1388)

MUENJAM privatnu
kuću u centru Vodica
(kod spomenika) za
privatan dvoisoban
stan ili kuću u Šibeniku
Javiti se na adresu
Antal. Obala 25 svibnja 8. Vodice (1389)

BRAČNI par hitno traži
jednosoban stan Ponude
na telefon 33-156 32-778 (1385)

PRODAJE gotovo nov
šator sa sobom
(za pet osoba) i pred-
sobljem Javiti se na
telefon 25-412 (1374)

IZNAJMLJUJEM po-
slovni prostor vellene
70 četvornih metara na
Vidicima. Franje Supa-
bra 12. Javiti se na tele-
fon 33-251 ili 33-237 (1385)

CUEPAM drva sto-
jem Javili se na tele-
fon 28-750 (1380)

MIJENJAM komforan
dvosoban stan u centru Šibenika.
87 četvornih metara za
odgovarajući Šibenec Ponude na tele-
fon 24-950 (1381)

ZAPLOSENA djevoja
zdravstveni radnik tra-
zi namešteno parson-
jeru ili jednosoban
stan. Informacija na tele-
fon 32-178 (1382)

DAJEM u najam pie-
či stroj, ovredni, ar-
tometski. Naknadu po
dogovoru Javili se na
telefon 25-412 (1373)

IZNAJMLJUJEM po-
slovni prostor vellene
70 četvornih metara na
Vidicima. Franje Supa-
bra 12. Javili se na tele-
fon 33-251 ili 33-237 (1385)

SIBENIK - u Glazdoru
JABLJICA - u Ibjlandskoj luci
Ko Sichang. BIHAC
- u Santosu SUBI
ČEVAC - ne punu za
Marseille DINARA
- u Splitu BARANJA
- u Trogiru KRA-
PANJ - ne punu za
Antwerpen KNIN
- u Aleksandriji JU-<br

SUSRET S POVODOM:

Dafinka VEĆERINA,
odvjetnica

NASILJE SE NE DOGAĐA DRUGIMA

Na konferenciji za novinare, što je 27. veljače održana u Zagrebu Udrženje - Ženska pomoć sada- objavilo je zajedno sa ženskom grupom - Trešnjevka- i Autonomnim demokratskim savezom Hrvatske (brdža omiljena organizacija), takst:

„Ustasavamo se budućnosti u slučaju pobjede Hrvatske demokratike zajednice na predsjedničkim izborima. Želimo, da je na izboru HDZ-a najavljeni promjene Zakona o pobačaju koji bi, ako pobijedi HDZ, bio zabranjen. Nj. delegacijama.

Začinjuje takav stav u vrijeme opće borbe za ljudska prava u koju se uključuju i HDZ, jer su reproduktivna prava žena suverena ljudska prava, koja moraju biti iznad prava i interesa bilo koje političke, društvene grupe, nacije, vjere, države i stranke.

U svim civiliziranim državama žene su, nešto dulje ili kraće borbe, izborile legalizaciju pobačaja, nad je Zabon u tom pogledu bio napredniji od onih u nekim zemljama, za kojima u svemu drugom raspolagaju po spomenuti prijedlog — prijedlog predstavlja anekdotizam dva deseta godina i nekučani napad na ženinu člancu i titulu.

D. Većerina

jednog života, ako je još uvijek imala. Užas se događaju i u već porušenim životnim zajednicama, među razvedenim bračnim drugovima koji stječaju nezadovoljstvo okolnosti nastavlju život u istom, u većini slučajeva malom prostoru. Nažalost, mi još uvijek nemamo sklonitost, ne možemo skloniti ženu, ili ženu i djele, i tako aprijetili tragediju. Pomažu nam u tom pogledu Crveni križ i -Kariča-, no sve je to nedovoljno.

Udrženje - Ženska pomoć sada- udrženje je žena volontarici svih životnih dobi (od 18 do 70 godina), od kojih su neke i same bile žrtve nasilja. Za rad na SOS telefonu one se osposobljavaju posebnim instrukcijama iz prava, sociologije i psihologije, te praktičnim vježbama. U organizaciji koja broji pedesetak članova, nema muškaraca.

Javi se kad te ubije!

— Mi smo žene koje smo se udržile da bismo pomogle ženama i djeci. Ne mrzimo muškarca, niti mislimo da su svi oni nasilnici. Ima muškaraca koji nas podržavaju i koji nam pomažu, na najraz-

— Način na koji žene udržuju se je jedan od naših ciljeva. Jedna je žena bio SOS telefon obrenula sedam puta. Svaki put priča bila slična, venčani muž je tuče, ne dozvoljava joj da radi, ne smije imati prijateljicu. Sedam puta smo je smještali u prostorije Crvenog križa, dok je i odjezala, zvali smo i miliciju, no ona sama nije htjela pokrenuti krivični postupak. Osim put naš je nazvala susjeda. Žena je bila mrtva, imala je 28 godina, nekolicina stolice tragovala od udarača po tijelu. Imala je trogodišnje dijete koje je danas smješteno u Dom Protičević. Neusudeno supruge radi se krivični postupak, optužnica glasi: Šestnaestna povrde se smrtonosnim posjednicama, mada on, dakako, tvrdi učinko niže učinku. Da smo imali vlastito sklonište, možda bi to, ili neka druga tragedija, bila izbjegnuta.

Učitljiva načina lipak, ovo je lekijući ženska pomoć. Kad žena u užasu vlastitog pakla okrene telefonski broj i zahteti pomoć, onda ona želi čuti ženu, i to ženu koja joj vjeruje i koja joj se sigurno neće narugati. Jer, događa se, znala, da žena zove stanicu milicije, pa joj dežurni milicijonac kaže oprimljivo ovako: »Pa što tako te luči? Tučem i ja svoju, javljam se kad te ubijem. Postoja vjerojatno i slučajevi nasilja nad muškarcima, no vrlo su rijetki. I u dvadeset godina praktik SOS telefona nismo zabilježili poziv muškarca koji ga zlostavlja ženu. Muškarci koji zovu, a njihovi pozivi čine 8 posto od spomenute brojke od deset slučaja. Uglavnom irački partnerici. Žene zovu u prebačenom postu slučajeva s 11 postu poziva otpada na djecu. No, to je, po svoj prilog, tek mal broj dječaka i djevojčica koji su stvarno izloženi nasilju. Ostatili su takođe mali, da ne mogu ni govoriti a kamoli telefonirati. Naša organizacija suradjuje s Dječjim odjeljem KBC-a Rebro i tako seznamo za strahovita, upravo nezamisljiva nasilja nad bebnama, zapravo. Otac, inženjer, dode kući umoran i nervozan, izmijesno dijata plaće, rezultat je vrlo udaraca djetetovom glavom o zid. To je, nažalost, samo jedan u mnoru sličnih primjera. Nas zovu veća, obično školske djece, koju roditelji, otac ili majka, ili oba, stalno tuku. Ili stalno viđaju. Mi onda pokušavamo uspostaviti kontakt sa školom ili sa socijalnim radnicima. Ima znate, i tako puna incesta između roditelja i djece. I to u svim krajevima Jugoslavije. I još nešto, nasilje se ne događa samo među neobrazovanim, siromasnima ili primiljivima. Naprotiv! Našinici su najčešće ljudi u dobi od 30 ili 40 godina, prije svega sa srednjokolinskim obrazovanjem. Odmah za njima slijede visoko obrazovani, a tek nakon toga oni se nikad niti nikakvom školskom spremom. Na, valje svakako užeti u obzir i činjenicu, kao oni najneobrazovani i najsiromasniji zasevim sigurno nemaju ni telefon...“

Gdje se potrošila ljubav

Dome slatki doma! A gdje je nestala ljubav? Je li se potrošila u vremenu, ih je

SOS telefon za žene i djecu. Ima nasilje, ima broj (01) 428 222 - Otvara se svakog dana od podne do porodačne

nestala na ono, tananoj granici, na kojoj je trebalo imati dovoljno mudrosti pa neka dašnju strast prevlaci u prijateljstvo i poštovanje? Umjesto toga ostaje gorak okus svade, nasilja, smrti... A tko bi rekao, tako su se nekada voljeli...

Dafinka Većerina, žena koja veliki dio svog slobodnog vremena (a malo ga je) i svoje energije - troši - da bi mogla drugim ženama smatra da postojeći zakonska regulativa kod nas nije dovoljno ekspresna, da bi sprječila nasilje u obitelji, ali nešto su zakoni takođe da premalo prava daju oštetećenima, žrtvi. Venit je ženama pružena puna veća zaštita, veća podrška, bez obzira na to što je nasilje posvuda isto, i što udarci na svim stranama ove naše kugle jednak bole. Međutim, kad god se žena odluči na lutbu, koliko god joj to mučno bilo, nasilnici gotovo uvijek budu osudeni, bez obzira na to što nemaju svjedoka. Ženi se vjeruje, uz to postoje i lječnički načini. Je sam branila puno žena, i sve su dobile tekuće sposobe...

Nasilje nad ženama je, kažu, staro koliko i svijet i zato će i zagrebački i svi ostali SOS telefoni vjerojatno još puno zvonići. U međuvremenu - Ženska pomoć sada- pokušat će vlastitim sredstvima osigurati kakav-takov životni prostor. Za rad Udrženja, ali i za sva žena kojima je bilo kakvo sklonište, nasušna potreba. Trenutno SOS telefon je - podstanar - u prostorijama jedne društvene organizacije (adresa je: 12 razumljivih razloga tajna). A jedan općinski stan, u središtu grada Črniče obećan ovoj organizaciji, naprasno je dobio dodeljen direktoru zagrebačkog hotela - Esplanada. Umjesto životnog prostora, udruženje - Ženska pomoć sada- dobio je nagradu - Kala Pejnović - za pothvat godine a izgleda da postoji prijedlog i za Načinu grada Zagreba.

na naša delegacija izrekla u Ujedinjenim nacijama, kako nasilje u obitelji kod nas u Jugoslaviji, uopće ne postoji.

— Znamo da se mnoga žene ne javljuju, unatoč višegodišnjem užasu kroz koj prolaze. Zbog straha, prije svega, straha od posjednika, od novih nasilja, od većeg užasa... I dalje će uporno tvrditi kako su pale, pošnute, udarile se, poskičnule neke banane, sve to radiće nego priznatiti istinu. Koliko možemo pomoći onima koja se javi? Ništa, svemoćne, dakako, ponkad smo zapravo beskrajno nemocne. No, ako smo u dvije godine pomogle makedor malom broju žena, a jesmo, vjerujem da smo opravdalo postojanje i ovog telefona. I ova organizacija. Kad je riječ o neposrednoj opasnosti, dakle žene zove a a druge strane je, recimo, već bilježnu nož, odmah s drugog telefona zove miliciju. Pomažemo da se nasilje otvrije, zaustavi, da se aprijeći tragedija. Ima i drugih, tzv. kroničnih slučajeva, kad nasilje traje godinama. Onde razgovaramo, savjeljujemo, pomažemo ženi da promijeni način razmišljanja, života... No, nismo suštinski brakova, kako neka može misliti, uvijek pokušavamo pomoći ženama da sačuvaju i posljednju lasku za-

Možda datum koji nosi ovaj broj - Šibenski list - nije prava prilika za priču o nasilju. Vjerojatno bi primjerenije bilo pisan u ljepšim slike namona onoga što se zove -biti žena-. Nažalost, nasilje nije nešto što se događa drugima, u nekom drugom vremenu i prostoru, možda u filmu ili jeftinom romanu. Nasilje se događa svakodnevno, u našem pragu, u susjednog zida. Nasilje se događa ženama koje volimo, s kojima se družimo, pričamo i pišemo kartu, u koje vjerojatno neće do kraja životu progovoriti o tome, makedor jednu riječ ili možda hodo, ali tek onda kad to za njih bude prekrasno. Statistika kazuje, da najveći broj ubijenih žena strada od ruke sa- dašnjeg, bivšeg ili budućeg (dakle, nesudjenog) bračnog druga, i to u vlastitoj oazi, u zidova svog doma, u kojih se vapaji obično ne čuju. Je li zaista vjernja za SOS?

Dafinka Većerina, zagrebačka odvjetnica, predsjednica Udrženja - Ženska pomoć sada-, žena koja je i sama bila žrtva, doduša drukčijeg oblika nasilja, političkog, misli da jest. A devet lisača poziva upućenih u dvije godine Zagrebačkom SOS telefonu za žene i djecu, žrtve nasilja, i to iz svih krajeva Jugoslavije, to i potvrđuju. Kao gošća tribine što ju je pod nazivom »SOS - NASILJE U OBITELJU«, organizirala nedavno u Šibeniku Gradska knjižnica - Juraj Šiškonči-, Dafinka Većerina kazivala je oprimljivo ovako:

— U dvadeset godina praktik od vjetnice bila sam svjedok užasnih nasilja svake vrste, muškarca nad muškarcom, države nad pojedincem, ali ono što me je uvijek i iznova posebno obeshrabrilovo, ono što mi do danas nisam shvatila, to je nasilje u obitelji. Nasilje koje je zahtjevno zlidovima doma, užasno nasilje koje se događa bez pravila i bez granica, koja inače svugdje postaje, i u kojem dakako -pobjedjuje- jači. Zainteresirala sam se, u vezi s tim, i za viktimologiju, prije svega za odnos žrtve prema zločinu i, potaknuti svim tim pitanjima i, uvijek ponovo, čudenjima, pridružila sam se 1987. godine ženskoj grupi - Trešnjevka-. A to su žene, po uzoru na nešto što se već radilo u Evropi i svijetu, namjerevale -otvariti- telefon drugim ženama i pomoci im da

Izluči iz užasa vlastitog nijemog pakla. Tako je počelo. U studenome prošle godine postala smo društvene organizacije grada Zagreba pod nazivom - Ženska pomoć sada-. Ima ništa novo, ništa izmišljeno, to je zapravo međunarodno ime - "Woman's help now". Želimo, Želimo? Želimo, jer pomoći ženi mora biti brzo, efikasno, trenutna, inačica nema smisla...

Nada umire zadnja

U ovom našem društvu postaje, doduše, organizacije i ustanove koja brinu, ili barem trebale brinuti o čovjeku pojedincu ali prije svega, o porodici. Kad bi ta brigabilna stvarna i djelotvorna, onda bi i SOS telefon vjerojatno ostao bez poziva. Ovakvo se žene, i to sve češće, za telefonsku slušalicu hvataju kao za posljednju slamsku spasu, pa i onda kad je brod već sasvim potonuo. A iskustva, jednako tragična, dakako, potaknula su i druge. Novosadanke Slovenke, Beogradanke, da krenu putem kojim su žene Zagreba pošle pionirskim stopama, barem kad je o Jugoslaviji riječ. Telefoni nade, a znamo da nade umire posljednja, zvone sve češće negirajući tako tvrdnju što ju je prije nekoliko godina jed-

RASKRŠĆA

Zlarin nije gradsko područje

Danas kad se o nacionalizaciji ili denacionalizaciji govorи i piše, ipne 32 godine došao je Zakon o nacionalizaciji građevinskog zemljišta i zgrada. Želim nešto reći o temi koja muči Zlarinjane i mnoge druge u našoj općini. Ali ipne 32 godine bilo je puno lakše i bez prepucavanja za nacionalizaciju ili protiv nje donijeti takav zakon negoli danas. Teškoće je mnogo, ali ipak mislim da se može.

Prije 32 godine kad je pokrenuta nacionalizacija građevinskog zemljišta i zgrada (Sl. list 52/58) u gradovima i naseljima gradskog karaktera i neki su Zlarinjani, u dobroj namjeri, podržavali prijedlog da se i Zlarn obuhvali tim Zakonom, s obzirom na to da su tada sve oči bile upre u razvoj socijalističke, odnosno društvene perspektive privrednog razvoja. Sad je nemoguće tražiti krive što je i Zlarn nacionaliziran, ali — vjerovali ili ne — Zlarn je čak i protuzakonito bio nacionaliziran a sama nacionalizacija obuhvatila je i preširoko područje otoka, od Oštice i Marina na jug do Klapavice i Kotora (predio Zlarina). Smatram da je ta odluka bila protuzakonita jer prema jasnim odredbama saveznog Zakona o nacionalizaciji nije postupljeno. I to Zakon doslovno kaže: „Smatraju se građevnim zemljištima i nacionaliziraju se sva izgrađena i neuizgrađena zemljišta, koja se nalaze u užim građevinskim rajonima gradova i naselja gradskog karaktera.“ Nadalje, izmjenom i dopunom istog zakona (Sl. list 5/68) konkretnije ut-

vrduje: „Kao građevna mogu se odrediti samo ona zemljišta koja su već urbanistički izgrađena ili za koja je donesen detaljan urbanistički plan, ako će se izgradnja na tim zemljištima u cijelosti ili većim dijelom izvršiti najkasnije u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu republičkog zakona.“

Dakle, iz ovoga se jasno vidi da se mogu nacionalizirati samo ona građevinska zemljišta koja su urbanistički izgrađena ili za koja je već donesen urbanistički plan, iako će se izgradnja izvršiti u cijelini, ili najkasnije u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu republičkog zakona. Ali, od svega to da danas ništa!

Idemo li u analizu saveznog Zakona, Zlarin kao otok i s lošim prometnim vezama s gradom ne može se smatrati užim pa niti širim gradskim područjem. Da bi se mogao smatrati užim gradskim područjem trebao je imati barem svaku pola salu u jednom pravcu vezu Zlarin-Sibenik i obratno. U vremenu nacionalizacije Zlarin je sa Sibenikom imao samo jednu dnevnu vezu. Idemo li da lje, vidjeti čamo da Zlarn 1958. godine, kao ni danas, nije nikakvo naselje gradskog karaktera, jer mjesto nije urbanistički izgrađeno, nema urbanistički plan, nije imalo vodoni kanalizaciju i nikakvu privredu da bi se moglo smatrati gradskim ili industrijskim područjem.

Da nacionalizacija u proteklo 32 godine u ničemu nije posjegla napredak očito govorи činjenica što je mjesto od predratnih

(1941.) 1350 prih poslijeratnih godina 1000. do danas samo nazadovalo i ostalo na 250 stanovnika. To je činjenica za razmišljanje usprkos raznim obećanjima - pomoć otocima! Umjesto prosperiteta, slobodno se može reći da je nacionalizacija samo uspona i onu malu, privatnu inicijativu izgradnje i razvoja mjeseta, jer je svaka privatna izgradnja nailazila na odbojni zid i priječila napredak.

Usprkos svega, zalaganjem mješljana stalno nastanjenih i odsutnih uvedena je elektrifikacija, vodovod, betonirane ulice, uređena ambulanta i stan za liječnika pošta i telefon, dvije trgovine, mesarnica. Razvedena je i izgrađena obala s mogućnošću pristajanja brodova i do pet metara gaza, sa stranim ulaganjem proširen je hotel od 32 na 50 ležaja. Drugog napretka nema. U Zlarinu je nekoliko društvenih zgrada, pravih dvoraca, podesnih za kakvi dom djece ili starih ili kakvi manji industrijski pogon. Sve

to propada.

Ustav SR Hrvatske iz 1974. kaže: „Nacionalizirano zemljište za društvene potrebe može se i oduzeti uz PRAVEDNU NAKNU DU. Ali kakva je to -pravedna naknada- ako je republičkim propisom utvrđeno da se za 1 četvrtom metar građevinskog zemljišta plaća samo 4000 starih ili sada samo 0,40 novih konvertibilnih dinara?“ Svakog bio je komunist ili ne, neka stavi ruku na srce i po vlastitom nahodenju razluči ili prosudi koliko je to danas, s obzirom na inflacijske cijene -pravedna naknada! Zato nije za čudenje što su Brodarčani, Krapnjan, Zablaćani i Zlarinjani javnim mitingom pred zgradom Općine tražili pravicu.

Ako se u svoje vrijeme pogriješilo, a grijeh se i u mnogim drugim potvrdilima, pa se sada ispravlja, ne vidim razloga da se i ova greška ne bi mogla ispraviti na općem zadovoljstvu ne samo Zlarinjana.

IVAN STRIKA

UZ -TJEDAN LIGE
BORBE PROTIV RAKA-

Zločudni tumori probavnog sustava

S obzirom na nagli porast zločudnih tumora probavnog sustava u našoj populaciji smatram da bismo neke bilje činjenice trebali znati svi kako bismo eventualno mogli pomoći. Naime, već u većini tumora otkrijuemo prekasno, te je i liječenje vrlo otežano a preživljavanje bolesnika vrlo kratko. Kod većini tumora početne su tegobe nekarakteristične, te većina bolesnika dolazi kad je proces već jako uznapredovan i se tako prodira. Danas raspolažemo vrhunskom tehnikom te je pristup organima vrlo olakšan. Pod kontrolom oka uz pomognu savršenih aparatova možemo pregledati veći dio probavnog cijevi pa sve i najmanje promjene možemo analizirati ako se tokom lakvog doступa uzme uzorki i pregleda pod mikroskopom. Melode nisu štetne po zdravlju niti opasne po život.

Zločudni tumori jednjaka su rijedajući se pretežno u starijima i to češće u muškaraca, a 80-85 posto oboljelih prikupljeno su uživali alkohol ili su pušili. Bolesnici se tuže na otežano gutanje u podstiku luke hrane a napredovanjem procesa i tekuće postepeno se javlja bol iz prane kosti uz vodno mešavljavanje.

Zločudni su tumori želuca do prile nekoliko godina bili najbrojniji od svih tumora. Godine 1974-1975 godišnje je bilo novootkrivenih 11,5-24/100.000 bolesnika. Nešto rjeđe se javlja u muškoj populaciji a primjereno je učestalija pojave u porodicama koje su već male teškog bolesnika, kao i veći broj oboljelih u populaciji u krovnom grupom A. Tegođe se javljuju jedva zamjerno i pažljivim ispitivanjem bolesnika često se dobiva podatak da itak

tita i ljepljive težine. Neobično je važno da se tumor otkrije što prije (i što prije operacija), jer je preživljavanje bolesnika tada puno duže. Ako se tumor operira u ranoj fazi 90 posto bolesnika preživi 5 godina, često se smatra održavljnjem. U našoj populaciji potgodisjno preživljavanje je u samo oko 10 posto bolegnika.

Tumori tankog crijeva su vrlo rijetki i ovde stoga gotovo zanemarivi.

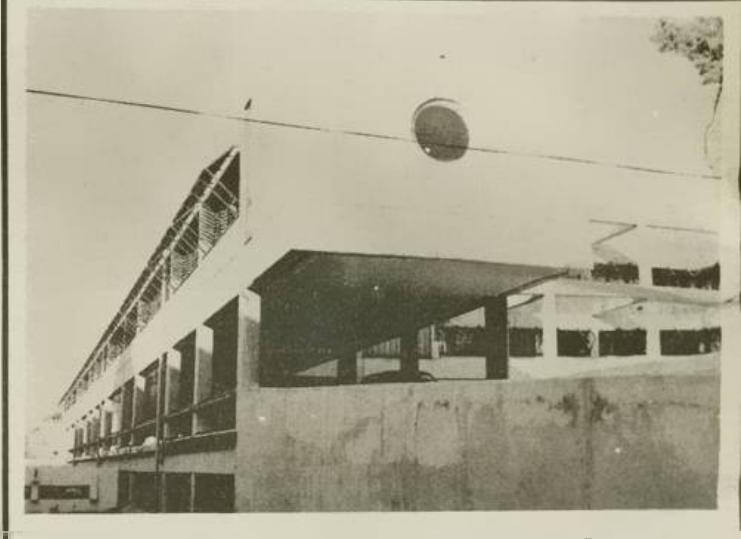
Tumori jatre su relativno rijetki, javljaju se u prosjeku u mladih ljudi i to 1,9 na 100.000 stanovnika. Uzrok je nepoznat, kao i u većine zločudnih tumora ali u 60 posto oboljelih nalazi se cirroza jetre, uglavnom alkoholnog uzroka. U novija vrijeme mnogo značaja ima i posebna vrsta upale jetre koja se prenosi krvnim pripravcima i nečistim priborom (30-80 posto oboljelih imaju pozitivan HBs antigen). Iako se bolest često pita češće javlja u muškaraca, među oboljelim ženama više je postalo onih koje su uzimala dugog godinu kontraceptivna sredstva.

Zločudni tumori gušterića zauzimaju 2-4 posto svih tumora čovjeka i ovaj su češći u muškaraca obično starije dobi. Učestalost pojave bolesti češće je u grupi višegodišnjih pušača, uživalaca alkohola, ali i u bolesnika koji su duže vrijeme bolovali od kronične upale gušterića. Ne zna se točna veza sa šećernom bolesti, ali se u više od pola bolesnika nadu pojavljuju vejlnosti češće u krv. Bolesnici se lute na bol u gornjem dijelu trbuha, gubitak težine, a kasnije se javlja -žutica- uz još svrbež kože. Moguće su pojave bez razložnog straha i depresije.

Nagli porast učestalosti zločudnih tumora nebelog crijeva zaključuju do-

određenih lvari u okolišu. U populaciji koja se pretežno hranii mesom i masnoćama a manje su zastupljene namirnice (voće i povrće) s celuloznim oslikajkom veći je postotak pojave tumora debelog crijeva. Siljno je s populacijom u čijoj se hrani nalazi više tvari koje može služiti u poljoprivredi za unčavanje korova i štetočine ili se pak koristi u prehrambenim industrijskim konzerviranjima. Češće se javljuju u bolesnika s dugogodišnjim „zatvorom“ stolice što se lumači dužim zadržavanjem nepotražnih otpadaka koji štete dječju na stiljenje crijeva 20 posto oboljelih ima nasljednu sklonost. Početne tegobe kod tumora debelog crijeva ovise o mjestu na kojem je tumor nastao a kako je 70 posto promjena smještaja u završnom dijelu debelog crijeva, naročito pažnju treba posvetiti promjeni pražnjenja crijeva i pojavi krv u stolicu (pri izmjeni zatvara od nešto dana s pojmom pražnjenja stolice, stolica tanka, kao olovak i dr.) učestalom i bolnim nagonima na stolici. Pojava suježa krv u stolici može biti uzrokovana pojavorom i drugim promjenama na debelom crijevu (upale bakterijskog virusnog ili parazitskog porekla) dobroćudnim tumora ili najčešće hemoroidima. Stoga je važno javiti se pravorečno liječniku koji će bolesnika uputiti na pregled i insurmentom (ili drugim metodama) da bi se utvrdio prav uzrok a zatim i pravilan liječenje. Ako je poslijedi tumora i ako se operira u ranoj fazi 93 posto bolegnika preživi 5 godina, tj. smatra se izlijecenima. Taj postotak preživljavanja je mnogo manji ako se operacija izvodi u kasnijim stadijima.

Iz navedenog je vidljivo da su bo-

Prijeko je potreban onkološki dispanzer

Ja se nadam da ćemo, kako je predviđeno Srednjoročnim planom 1985.-1990. konačno ove godine dobiti onkološki dispanzer što ga stacioni ove općine i zaslužuju. Jesu prava propisa Organizacione zdravstvene službe u SR Hrvatskoj. Medicinski centar je dužan provoditi onkološku zaštitu stanovništva i to prema našim dokljinama stanovima prve i drugog stupnja. Prvi stupanj se provodi u okviru primare zdravstvene zaštite a drugi u specijalističkim službama gde bi bio smješten ovoj dispanzer. Treći stupanj je regi-

zaštitni kao što je briga, liječenje i otkrivanje bolesnika s malignim obolje-

njima veliki problem novac. Projekti godina prikupili smo oko 9 milijuna dinara i neophodno ih je uložiti u realizaciju onkološkog dispanzera.

Nadamo se u svakom slučaju da će

mo, ako ne vlastitim radom u Medi-

cinskom centru, to realizirati u surad-

ni s Dispanzerom u Splitu, da makar i na hrvatski način, dovedenjem vanjskog stručnjaka provoditi dobiti-

nu terapiju otkrivanja karcinoma

No, vjerujem isto tako da i među na-

šim liječnicima ima onih koji su zam-

SEDAM TELEVIZIJSKIH DANA

Sibenski list
Četvrtak, 8. ožujka 1990.

15

8. 3. 1990. ČETVRTAK

PRVI PROGRAM
8.20 TV-kalendar
8.30 Izbor i legende - serija za djece (8/8)
ŠKOLSKI PROGRAM
9.00 Njajava
9.02 Lutke čitavog svijeta Glinjal
9.20 Postres iznenađenja
9.40 Iz svijeta znanosti
10.00 Francuzski jezik
10.30 Vrijeme
10.35 ŠKOLSKI PROGRAM
12.30 Vrijeme
12.40 Pregled programa
12.40 Dopuna
12.45 Goli život - dokumentarna serija TV Sarajevo (3/4)
ŠKOLSKI PROGRAM
13.40 Njajava
13.41 Majstorske radionice V. Hrpan
14.10 Njemački jezik: Alles Gute 18
14.40 Pregled programa
14.45 Vrijeme
14.55 NOĆ S VAMA (repreza)
17.00 Dnevnik I
17.20 - Od magije do Belline - putopis
17.30 - Novi (legende - serija za djece (8/8)
18.20 Brojka i slova
18.40 Crani film
18.45 Zeleni putan - dokumentarni program
19.18 Crani film
19.27 Vrijeme
19.30 Dnevnik
19.35 Vrijeme
20.00 Cima Gora u filmskim dokumentima III slavlje - dokumentarna emisija (10/10)
20.40 TV MIX
20.45 Skupinskih branite
21.20 Majstori animacije, VI
21.30 -Veli me - švedski igralni film
23.00 VIDEO NOĆ
01.00 Odjava programa - San bez granica

DUGI PROGRAM
16.45 Vrijeme
16.50 TV-kalendar
17.00 UMAČIJAVA
18.00 Zagrebačka panorama
18.20 -Panorama 18 - branica na telli lancem u regionalni program 20 Sljedeće
19.27 Vrijeme
19.30 Dnevnik
19.35 Vrijeme
20.00 Cima Gora u filmskim dokumentima III slavlje - dokumentarna emisija (10/10)
20.40 TV MIX
20.45 Skupinskih branite
21.20 Majstori animacije, VI
21.30 -Veli me - švedski igralni film
23.00 VIDEO NOĆ
01.00 Odjava programa - San bez granica

10. 3. 1990. SUBOTA

PRVI PROGRAM
8.00 TV-kalendar
12.00 12 OBRAZOVNOG PROGRAMA
9.00 Njajava
9.02 Postres iznenađenja
Lutke čitavog svijeta Glinjal
9.30 Postres iznenađenja
10.00 Njemački jezik: Alles Gute 19
10.30 Pregled programa
10.35 Pčelica Moja - crna serija (10/13)
11.00 -SA 1- - informativno-rezljivo emisija - Zaga o Farsethima
13.00 PROPUTNI STE - POLEDALJE
14.00 CIKLUS FILMOVA W. DISNEYA: Majeromili - igralni film

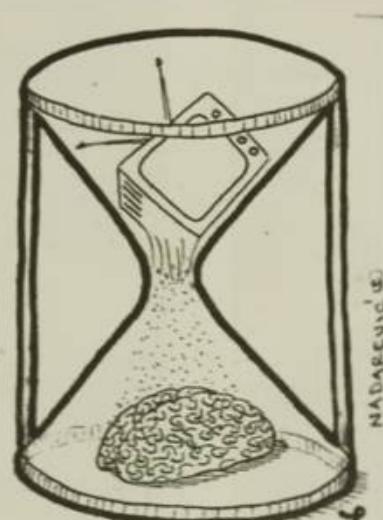
PRVI PROGRAM
**CIKLUS FILMOVA W. DISNEYA
NAJSRETNIJU MILLIJUNAS - američki igralni film**
Zvukom i jednostavom glazbeni film o mihali skreničevog milijunara Andyho Warholu (Andy Warhol) iz Philadelphia. U središtu su zbirno resušljost ismeđu milijunata sportista, njegovih budnih sklonosti i običaja u mreži svih pjesama bit će ta dobara razon za njenu obitelj. Najsretnji milijunar bio je posljednji film čiju je produkciju osobno nadgledao Wall Disney

16.00 Kulturna ločka
16.45 Dnevnik I
17.00 TV AUKCION, I dio
17.30 -Goli život, rezija dramske serije (10/12)
18.10 TV AUKCION, II dio
19.00 Sedma žuta
19.10 Crani film
19.30 Vrijeme
19.35 Dnevnik II
20.00 Vrijeme
20.15 -Čovjet sa slobom rođaćemo - hrvatsko-američki igralni film

22.00 Dnevnik III
22.15 Jubilat vječne večeri
22.45 Sportski putovanje
22.55 Vrijesi na engleskom jeziku
23.00 NOĆ S VAMA
- A Charlie - Polot - serijalni film
- Dimitrije - serijalni film
01.00 Vrijesi
01.10 Pregled programa za nedjelju

DUGI PROGRAM
8.00 TV-kalendar
8.00 NOĆ S VAMA (repreza)
10.30 JRD Šampioni: San koji traje - predstava za djece
11.00 Herkules, 80 u ekspoziciji slijepom (M)
13.00 Sportski program III NOĆ S VAMA
18.20 Prog: EP u ukupnosti - Anote (za 1. mjesto) i poluvrijeme
18.20 Prog: Dublomat, II poluvrijeme
17.18 Herkules, 80 u umjetničkom dizajnu - plas, emisija
18.30 Strandje Svjetski kup u snimanju - avust (2) emisija
18.45 Danov rođendan
19.30 Vrijeme

PRVI PROGRAM
MUPPET SHOW: GENIE KELLY
PETAK, 9. 3. 1990. u 18.45 sati
Muppetima se pridružuje Genie Kelly, a on misli da je pozvan na glazdačko na koju Muppeti programu žabac kći mi na sve noćni pojavljiva nogavom Gene Kelly da optiče Singin in the Rain na tek mu pod koj emisije to udržava u medvjedim Sledičem i njenada otvara da te vedovi, pa prvič ustanosi svjetla Tu vješt za vještne čestog show in Beauford a u priču potuju u Svetu i Svetu.
19.15 Crani film
19.37 Vrijeme
19.30 Dnevnik I
19.35 Vrijeme
20.00 Život u Los Angelesu - serijalni film (10/20)
20.40 Domaći show program
21.40 Dnevnik II
21.45 MEGADEL - kulturni magazin
22.00 Sport donos
22.00 NOĆ S VAMA
- Mato Glava - serijalni film
- Čurčija - serijalni film
01.10 Vrijesi

19.30 Dnevnik
20.10 Vrijeme
20.15 Mali koncert
20.30 MAUSAK, EP u umjetničkom dizaju (2)
22.00 TV-seljak: Sve je bilo muška
22.45 TV-MIX
23.05 -Arča Giachomo Giacomo - serijalni film (9/13)
23.30 Odjava programa - San bez granica

oooooooooooo

11. 3. 1990. NEDJELJA

PRVI PROGRAM
9.30 Vrijesi
9.45 Dokument - rezija crne serije (10/12)
9.50 NOĆJUĆNO PRIPREPODNE ZA DJECU
Traje u dvacatu
11.10 -Broder - poljoprivredna emisija
12.00 Emisija stoljiline glazbe
13.10 -Sumoma kuća - serijalni film (4/8)
14.05 Vrijesi
14.10 NOĆJUĆNO POPODNE
14.20 -Odsjeća 2001. - snimanje-predstava
dokumentalna serija
17.10 CIKLUS FILMOVA JEANA GIREAU: Jandor te New York
18.45 -Sakuni - crna serija (11/12)
19.10 TV-kultura
19.27 Vrijeme
19.30 Dnevnik II
20.00 Dramatska serija (2/2)

oooooooooooo

PRVI PROGRAM
VILA ORHIDEJA - domaći igralni film

Rodnini se film "Vila Orhideja" zvira izmedju riva i mladi plas Boris sa svim zanuđnicom ljenom dolazi u malo slovansko selo Košarje u kojem je preko djetinjstva ovdje trali mir i inspiracija za pisanje romana. Međutim poznata osmisljena budi sjecanja, pobjasti i sadašnjost dnevnjaka se mijenjaju. Njegova za Borisom poznata stvarnost istodobno se kreće novim kroz putovanje, otkrivajući bliži elementi jednog klimatiziranog izvornog filma. Film je održan na festivalu u Puli 1988. godine.

Scenarij: Roko Jurčić i Krešo Galić

Uloga: Irmgarda Dana Medvešek Goran

na Godići Galo Mađarević Željko Čirković, Nenad Bošić, Cvjetko Bošić, Jovan Utićina i drugi.

Našljaj Krešo Galić

oooooooooooo

21.00 Emisija zaboravne glazbe
21.30 Dnevnik III
21.45 Sportski pregled
22.15 Vrijesi na engleskom jeziku
22.40 NOĆ S VAMA
- Serijalni film
- Igrani film
- NOĆ S VAMA (nastavak)
01.15 Vrijesi
01.20 Pregled programa za nedjelju

DUGI PROGRAM

7.40 TV-kalendar
7.55 NOĆ S VAMA (repreza)
10.00 DANAS ZA UTORAK: U istom stolu igralni film
13.00 SPORTSKO POPODNE
- PJ u nogometu - Olimpija
- Postres
- PJ u košarci - Crvena zvezda
- Žoder
- Štandar: Svjetski kup - slobom (2)
19.27 Vrijeme
19.30 Dnevnik I
19.35 Vrijeme
20.00 Dnevnik II
19.35 Vrijeme
20.00 LOTO
20.45 -Borne sudbine - serijalni film (1/7)

oooooooooooo

PRVI PROGRAM

-RATNE SUDBINE- - srpski film

Pierre i romani engleske spisateljice Celia Moore napisana je serija "Ratne sudbine" u sedam nastavaka. U sedmici je izbijanjem mali bračni par - predstavnik engleskog jezika Guy Ringe i njegova žena Hazel Godwin je 1939. Hitler je naredio Pojedinu Pringu se raditi komajtečnog dopusta vođa u Rumunjsku gdje predstavlja engleski u veljeno do Njemačke nešta napast u Španiju, pa je tamo Sovjet. U Rumunjskoj nastavak domaći film Željko Gačić spreman je u Tursku a napoštijetu odlazi u Hazel Guy ostaje. Dalje pravljeno sudbini počinje u istom vratu na Balbianu. Španija je smrtona u nekima žemaljima a nostač je gledaću posljednju zanimljivim nastavcem jer su aktenici ugovorenim smrtnjani u Zagrebu (prepravljeno zemljište Mirsana MNH u Gornji Grad). Mat smrtni županac. Sveučilišnu biblioteku (i još ne mjesto) i u ljubljani. Isto to na zemlji ostaci su uverljivi da gleda Balbiani.

Osim engleskih glumaca, u seriji ga je Balibol (Barbara Drucker) i još nekoliko engleskih glumaca.

Serial je u koprodukciji Dizajnera ABC-a dozvoljen program u svim zemljama i u svim vratima usplohi.

Scenarij: Alan Rotar

Režija: James Caglan Jones

U glavnim ulogama Kenneth Branagh (Guy Pringle) i Emma Thompson (Hazel Pringle).

oooooooooooo

PRVI PROGRAM

8.20 TV-kalendar
8.30 Jutarska priredba - serija za djece (9/9)

ŠKOLSKI PROGRAM

9.00 Njajava

9.02 Izložbi - planinarski krajevi

9.20 Sedmo cilo

9.30 Muzej Slovence: Teknički muzej

10.00 Školsko jezero

10.30 Vrijesi

10.45 Školski program

12.30 Vrijesi

12.45 Pregled programa za utorku

DUGI PROGRAM

14.00 Vrijesi

14.30 TV-kalendar

14.45 Školski program

17.00 Dnevnik I

18.00 Regionalni program Slavonija i Baranja

19.00 Svjetski kup u slikanju - slobom (2)

19.30 Dnevnik II

19.45 Vrijesi

20.00 DRAMATVENI POZAMI

21.20 TV-MIX

21.40 Jugoslavac klub (38)

22.10 Izbor 60 - kontaktni program

22.15 Odjava programa

- San bez granica

oooooooooooo

17.30 Šumsko priredbo - serija za djece (9/9)

18.05 Serija za djece

18.20 Brojka i slova

18.40 Crani film

19.27 Vrijesi

19.30 Dnevnik II

19.45 Vrijeme

20.00 CIKLUS KOMEDIJA B. NULICA (3/7)

21.45 -Merdijan - venjsko politika

22.15 Dnevnik III

22.35 Sport donos

22.40 U SNU SAN

- Preddjeve mera

00.45 Vrijesi

00.50 Pregled programa za utorku

DUGI PROGRAM

19.15 Vrijesi

19.20 TV-kalendar

19.30 Serija: Svjetski kup u skijanju

- slobom (M), animacija

19.40 Povijesni program: More, ljudi, obala

19.50 Timelapse

19.55 -Goli život - dokumentarna serija TV Sarajevo (3/4)

20.00 Zagrebačka panorama

20.27 Vrijesi

20.30 Dnevnik

20.45 Vrijeme

21.00 ŠKOLSKI PROGRAM

21.10 FESTOVE POŠMIJESET - Prvi ponedjeljak

ljet u okviru, američki igralni film

22.35 VIDEOBADM

23

